



Dokument s plenarne sjednice

A9-0066/2021

29.3.2021

IZVJEŠĆE

o utjecaju pravila EU-a na slobodno kretanje radnika i usluga: mobilnost radne snage unutar EU-a kao sredstvo za usklađivanje potreba i vještina na tržištu rada
(2020/2007(INI))

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja

Izvjestitelj: Radan Kanev

Izvjestitelj za mišljenje (*):
Morten Løkkegaard, Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača

(*) Pridruženi odbori – članak 57. Poslovnika

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽENJE	22
MIŠLJENJE ODBORA ZA UNUTARNJE TRŽIŠTE I ZAŠTITU POTROŠAČA.....	26
MIŠLJENJE ODBORA ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ	33
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	43
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	44

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o utjecaju pravila EU-a na slobodno kretanje radnika i usluga: mobilnost radne snage unutar EU-a kao sredstvo za uskladivanje potreba i vještina na tržištu rada (2020/2007(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU);
- uzimajući u obzir članak 5. Ugovora o Europskoj uniji;
- uzimajući u obzir članke 45., 56., 153., 154. i 174. UFEU-a;
- uzimajući u obzir europski stup socijalnih prava koji su Europsko vijeće, Parlament i Komisija proglašili u studenome 2017.;
- uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom;
- uzimajući u obzir osnovne radne standarde koje je uspostavila Međunarodna organizacija rada (MOR) i njezine konvencije i preporuke o administraciji i inspekcijskim radom;
- uzimajući u obzir opsežnu pravnu stečevinu Unije o zdravlju i sigurnosti na radu, posebice Direktivu Vijeća 89/391/EEZ od 12. lipnja 1989. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu¹ i njezine pojedinačne i povezane direktive;
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 8. lipnja 2020. o prekvalifikaciji i usavršavanju kao temelju za povećanje održivosti i zapošljivosti u kontekstu potpore gospodarskom oporavku i socijalnoj koheziji;
- uzimajući u obzir političke smjernice za sljedeću Europsku Komisiju 2019. – 2024. „Ambicioznija Unija: Moj plan za Europu”, koje je predstavila kandidatkinja za predsjednicu Komisije Ursula von der Leyen;
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/1149 Europskoga parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o osnivanju Europskoga nadzornog tijela za rad, o izmjeni uredaba (EZ) br. 883/2004, (EU) br. 492/2011 i (EU) br. 2016/589 i stavljanju izvan snage Odluke (EU) br. 2016/344²;
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 492/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o slobodi kretanja radnika u Uniji³;
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/589 Europskog parlamenta i Vijeća od

¹ SL L 183, 29.6.1989., str. 1.

² SL L 186, 11.7.2019., str. 21.

³ SL L 141, 27.5.2011., str. 1.

13. travnja 2016. o Europskoj mreži službi za zapošljavanje (EURES), pristupu radnika uslugama mobilnosti i daljnjoj integraciji tržišta rada i izmjeni uredaba (EU) br. 492/2011 i (EU) br. 1296/2013⁴;

- uzimajući u obzir Provedbenu odluku Komisije (EU) 2018/170 od 2. veljače 2018. o ujednačenim detaljnim specifikacijama za prikupljanje i analizu podataka u cilju praćenja i ocjenjivanja funkcioniranja mreže EURES;
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 2. travnja 2019. o djelovanju mreže EURES od siječnja 2016. do lipnja 2018.;
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti⁵;
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti⁶;
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1071/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavljanju zajedničkih pravila koja se tiču uvjeta za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoznika te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/26/EZ⁷;
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1072/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o zajedničkim pravilima za pristup tržištu međunarodnog cestovnog prijevoza tereta⁸;
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1008/2008 Europskoga parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici⁹;
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 561/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet i o izmjeni uredbi Vijeća (EEZ) br. 3821/85 i (EZ) br. 2135/98 te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3820/85¹⁰;
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EEZ) br. 3577/92 od 7. prosinca 1992. o primjeni načela slobode pružanja usluga u pomorskom prometu unutar država članica (pomorska kabotaža)¹¹;
- uzimajući u obzir Direktivu 2014/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajamčenih radnicima u kontekstu slobode kretanja radnika¹²;

⁴ SL L 107, 22.4.2016., str. 1.

⁵ SL L 166, 30.4.2004., str. 1.

⁶ SL L 284, 30.10.2009., str. 1.

⁷ SL L 300, 14.11.2009., str. 51.

⁸ SL L 300, 14.11.2009., str. 72.

⁹ SL L 293, 31.10.2008., str. 3.

¹⁰ SL L 102, 11.4.2006., str. 1.

¹¹ SL L 364, 12.12.1992., str. 7.

¹² SL L 128, 30.4.2014., str. 8.

- uzimajući u obzir Direktivu 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija¹³;
- uzimajući u obzir Direktivu 2002/15/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2002. o organizaciji radnog vremena osoba koje obavljaju mobilne djelatnosti cestovnog prijevoza¹⁴;
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 1999/63/EZ od 21. lipnja 1999. o Sporazumu o organizaciji radnog vremena pomoraca koji su sklopili Udruženje brodovlasnika Europske zajednice (ECSA) i Savez sindikata transportnih radnika u Europskoj uniji (FST)¹⁵, kako je izmijenjena Direktivom Vijeća 2009/13/EZ od 16. veljače 2009. o provedbi Sporazuma koji su sklopili Udruženje brodovlasnika Europske zajednice (ECSA) i Europski savez transportnih radnika (ETF) o Konvenciji o radu pomoraca iz 2006.¹⁶;
- uzimajući u obzir Direktivu 96/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga¹⁷;
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2018/957 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. lipnja 2018. o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga¹⁸;
- uzimajući u obzir Direktivu 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“)¹⁹;
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2020/1057 Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2020. o utvrđivanju posebnih pravila u pogledu Direktive 96/71/EZ i Direktive 2014/67/EU za upućivanje vozača u sektor cestovnog prometa te izmjeni Direktive 2006/22/EZ u vezi sa zahtjevima za provedbu i Uredbe (EU) br. 1024/2012²⁰;
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća (EU) 2019/1181 od 8. srpnja 2019. o smjernicama za politike zapošljavanja država članica²¹;
- uzimajući u obzir Odluku (EU) 2016/344 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o uspostavi Europske platforme za poboljšanje suradnje u području sprečavanja i odvraćanja od neprijavljenog rada²²;
- uzimajući u obzir Preporuku Vijeća od 22. svibnja 2017. o Europskome kvalifikacijskom okviru za cjeloživotno učenje i o stavljanju izvan snage Preporuke

¹³ SL L 255, 30.9.2005., str. 22.

¹⁴ SL L 80, 23.3.2002., str. 35.

¹⁵ SL L 167, 2.7.1999., str. 33.

¹⁶ SL L 124, 20.5.2009., str. 30.

¹⁷ SL L 18, 21.1.1997., str. 1.

¹⁸ SL L 173, 9.7.2018., str. 16.

¹⁹ SL L 159, 28.5.2014., str. 11.

²⁰ SL L 249, 31.7.2020., str. 49.

²¹ SL L 185, 11.7.2019., str. 44.

²² SL L 65, 11.3.2016., str. 12.

Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o uspostavi Europskoga kvalifikacijskoga okvira za cjeloživotno učenje²³;

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. lipnja 2020. o europskoj zaštiti prekograničnih i sezonskih radnika u kontekstu krize prouzročene bolešću COVID-19²⁴;
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. rujna 2017. o novom programu vještina za Europu²⁵;
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. siječnja 2014. o učinkovitim inspekcijama rada kao strategiji za poboljšanje radnih uvjeta u Europi²⁶;
- uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskoga i socijalnoga odbora od 15. srpnja 2020. „Plan oporavka za Europu i višegodišnji finansijski okvir za razdoblje 2021.–2027.;
- uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 5. svibnja 2020. „Održivo financiranje cjeloživotnog učenja i razvoja vještina u kontekstu nedostatka kvalificirane radne snage“ (razmatračko mišljenje na zahtjev hrvatskog predsjedništva);
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog odbora regija „Odljev mozgova u EU-u: rješavanje problema na svim razinama“ (C 141/34);
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 1. srpnja 2020. naslovljenu „Program vještina za Europu za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost“ (COM(2020) 0274) i priložene radne dokumente službi Komisije (SWD(2020)0121) i (SWD(2020)0122);
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 14. siječnja 2020. naslovljenu „Jaka socijalna Europa za pravednu tranziciju“ (COM(2020)0014);
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 17. prosinca 2019. naslovljenu „Godišnja strategija održivog rasta 2020.“ (COM(2019)0650);
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. lipnja 2016. naslovljenu „Novi program vještina za Europu“ (COM(2016)381);
- uzimajući u obzir Prijedlog zajedničkog izvješća Komisije i Vijeća o zapošljavanju od 17. prosinca 2019. priložen komunikaciji o Godišnjoj strategiji održivog rasta za 2020.;
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. prosinca 2019. naslovljenu „Europski zeleni plan“ (COM(2019)0640);
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 25. rujna 2019. o primjeni i provedbi Direktive 2014/67/EU Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi

²³ SL C 189, 15.6.2017., str. 15.

²⁴ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0176.

²⁵ SL C 337, 20.9.2018., str. 135.

²⁶ SL C 482, 23.12.2016., str. 31.

Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) (COM (2019)0426);

- uzimajući u obzir Godišnje izvješće Komisije o mobilnosti radne snage unutar EU-a za 2019.;
- uzimajući u obzir izvješće Cedefopa naslovljeno „Trendovi i izazovi predviđanja vještina do 2030.“;
- uzimajući u obzir izvješće Eurofounda naslovljeno „Upućeni radnici u Europskoj uniji (2010.)²⁷ i nacionalna izvješća;
- uzimajući u obzir proljetnu europsku gospodarsku prognozu Komisije za 2020. od 6. svibnja 2020.;
- uzimajući u obzir smjernice Europske agencije za sigurnost i zdravlje na radu (EU-OSHA) od 24. travnja 2020. naslovljene „COVID-19: povratak na radno mjesto – prilagodba radnih mjesta i zaštita radnika“;
- uzimajući u obzir studiju Parlamenta iz 2015. naslovljenu „Socijalna i radna prava u EU-u i zakon o unutarnjem tržištu EU-a“;
- uzimajući u obzir Smjernice Komisije od 17. srpnja 2020. o sezonskim radnicima u EU-u u kontekstu pandemije bolesti COVID-19;
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 9. listopada 2020. o poboljšanju radnih i životnih uvjeta sezonskih i drugih mobilnih radnika;
- uzimajući u obzir Preporuku Vijeća od 13. listopada 2020. o koordiniranom pristupu ograničavanju slobodnog kretanja kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19;
- uzimajući u obzir studiju Komisije iz 2015. „Studija o sustavima utvrđivanja plaća i minimalnim plaćama koje su primjenjive na upućene radnike u skladu s Direktivom 96/71/EZ u odabranom broju država članica i sektora“;
- uzimajući u obzir Smjernice Komisije od 30. ožujka 2020. o ostvarivanju slobodnog kretanja radnika tijekom pandemije bolesti COVID-19;
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 15. svibnja 2020. naslovljenu „Postupan i koordiniran pristup ponovnoj uspostavi slobode kretanja i ukidanju kontrola na unutarnjim granicama“ (C2020/C 169/03);
- uzimajući u obzir Eurofoundovo istraživanje provedeno 2015. naslovljeno „Socijalna dimenzija mobilnosti unutar EU-a: utjecaj na javne usluge“
- uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,

²⁷ <http://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2010/working-conditions-industrial-relations/posted-workers-in-the-european-union>

- uzimajući u obzir mišljenja Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača i Odbora za poljoprivrednu i ruralni razvoj,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (A9-0066/2021),
 - A. budući da je nediskriminacija jedno od temeljnih načela sadržanih u Ugovorima; budući da je slobodno kretanje radnika jedno od temeljnih načela Unije; budući da načelo jednakog postupanja, sadržano u članku 45. stavku 2. UFEU-a, nalaže da sloboda kretanja radnika mora podrazumijevati ukidanje svake diskriminacije na temelju državljanstva među radnicima iz država članica u pogledu zapošljavanja, primitaka od rada i ostalih uvjeta rada i zapošljavanja;
 - B. budući da u skladu s člankom 3. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) Unija treba „promicati socijalnu pravdu i zaštitu”; budući da se u članku 9. UFEU-a navodi da „pri utvrđivanju i provedbi svojih politika i aktivnosti Unija uzima u obzir zahtjeve povezane s promicanjem visoke razine zaposlenosti, jamstvom dostatne socijalne zaštite, borbom protiv socijalne isključenosti te visokom razinom obrazovanja, ospozobljavanja i zaštite zdravila ljudi”;
 - C. budući da su slobodno kretanje radnika, sloboda poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga temeljna načela unutarnjeg tržišta;
 - D. budući da bi slobodno kretanje radnika i usluga trebalo biti u skladu s načelima sadržanim u europskom stupu socijalnih prava; budući da se obveza Unije prema Programu UN-a do 2030. i ciljevima održivog razvoja, europskom zelenom planu i Strategiji za rodnu ravnopravnost, uključujući zaštitu i promicanje pravednih plaća, rodne ravnopravnosti i dostojanstvenih uvjeta rada i zapošljavanja, mora uključiti u sve politike unutarnjeg tržišta, uzimajući pritom u obzir socijalne i okolišne aspekte;
 - E. budući da je slobodno kretanje radnika, među ostalim sezonskih radnika, ključno za europsku integraciju; budući da može biti od uzajamne koristi i državi članici pošiljateljici i državi članici primateljici te poduprijeti ciljeve ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije; budući da Unija i države članice moraju u potpunosti iskoristiti potencijal mobilnosti unutar EU-a te učinkovito provoditi usklađivanje s mjerodavnim pravilima o mobilnosti radne snage;
 - F. budući da slobodno kretanje radnika i usluga doprinosi gospodarskom rastu i koheziji u Uniji te otvara mogućnosti zapošljavanja; budući da jedinstveno tržište može biti održivo i povećavati blagostanje samo ako se temelji na pravednim i zajedničkim pravilima i na načelu jednakog postupanja, posebno u pogledu slobodnog kretanja radnika i usluga;
 - G. budući da bi Unija i dalje trebala imati ključnu ulogu u podupiranju razmjene dobrih praksi na svim razinama vlasti i u razvoju smjernica i preporuka u suradnji sa socijalnim partnerima u pogledu osiguravanja dostojanstvenih uvjeta rada i zapošljavanja za sve, među ostalim i za ranjive skupine radnika;
 - H. budući da socijalne posljedice slobodnog kretanja usluga mogu pozitivno i/ili negativno utjecati na regije podrijetla i regije u kojima su smješteni mobilni radnici; budući da su nedostatak radne snage i stopa odljeva mozgova potaknuti trenutačnom gospodarskom i

socijalnom ravnotežom među regijama Unije, posebno nakon finansijske krize, u određenim državama članicama dosegнуli kritičnu razinu, što je dovelo do dodatnih problema kao što su demografska neravnoteža, nedostaci u pružanju skrbi i nedovoljno medicinskog osoblja te općenito sve veće nejednakosti među regijama; budući da te pojave osobito pogađaju ruralna i udaljena područja; budući da su potrebne održiva industrijska politika i čvrsta kohezijska politika kako bi se održavala i stvarala kvalitetna radna mjesta u sektorima i regijama koji prolaze preobrazbu radi sprječavanja odljeva mozgova i prisilne mobilnosti;

- I. budući da je natjecanje na temelju cijene rada štetno za koheziju među državama članicama; budući da je neophodan koordiniran pristup Unije kako bi se izbjeglo nepravedno natjecanje na temelju cijene rada i povećala uzlazna socijalna konvergencija za sve; budući da su učinkovita regulacija i kolektivni ugovori ključni za jamčenje dostojanstvenih uvjeta rada i zapošljavanja, kvalitetnih usluga i poštenog tržišnog natjecanja;
- J. budući da prekogranični radnici određenim regijama donose socijalne i ekonomске prednosti;
- K. budući da je, kako bi se zaštitala prava mobilnih radnika, učvrstila usklađenost s mjerodavnim pravilima i potaknulo ravnopravno i pošteno tržišno natjecanje među svim poduzećima, ključno poboljšati, uskladiti i koordinirati prekograničnu provedbu pravila Unije o mobilnosti radne snage i riješiti pitanje zloupotrebe, uključujući neprijavljeni rad;
- L. budući da je većina radnika u Uniji zaposlena u mikropoduzećima te malim i srednjim poduzećima; budući da su mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća i samozaposlene osobe najranjiviji kad je riječ o povredi zakonodavstva Unije; budući da su oprečno nacionalno zakonodavstvo, nepotrebna upravna opterećenja i nepošteno tržišno natjecanje glavni izvor poteškoća za mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća, samozaposlene osobe i vjerodostojna poduzeća na unutarnjem tržištu; budući da bi inicijative usmjerene na mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća i novoosnovana poduzeća trebale pomagati poduzećima da se usklade s aktualnim pravilima i ne bi trebale proizvesti nepotrebna administrativna opterećenja, dvostrukе standarde ili niže standarde za zaštitu radnika;
- M. budući da digitalizacija pruža dosad nezabilježenu mogućnost olakšavanja mobilnosti, dok istodobno pomaže u provjeri stroge usklađenosti s pravilima Unije o mobilnosti radne snage;
- N. budući da je Europsko nadzorno tijelo za rad (ELA) osnovano kako bi se potpomogli jačanje pravednosti i povjerenja u interno tržište, sloboda kretanja radnika, upućivanje radnika i izrazito mobilne usluge, kako bi se pratila usklađenost s pravilima Unije o mobilnosti radne snage i koordinacija sustava socijalnog osiguravanja te kako bi se poboljšale razmjena najboljih praksi i suradnja između država članica i socijalnih partnera u osiguravanju pravedne mobilnosti radne snage i rješavanju neprijavljenog rada; budući da promicanje pravednih plaća, rodne ravnopravnosti i dostojanstvenih uvjeta rada i zapošljavanja imaju ključnu ulogu u stvaranju funkcionalnog, pravednog i održivog jedinstvenog tržišta;

- O. budući da je ELA novoosnovano tijelo koje bi trebalo dosegnuti svoj puni operativni kapacitet do 2024.;
- P. budući da su upućivanje radnika, rad preko poduzeća za privremeno zapošljavanje i sezonski rad po svojoj naravi i pravnoj definiciji privremeni;
- Q. budući da su nedostatak prikladne pravne zaštite i pristupa sustavima socijalne sigurnosti za radnike često posljedica zloupotrebe putem oblika nestandardnog zaposlenja, umjetnih konstrukcija kao što su lažno samozapošljavanje, neplaćen i/ili vrlo loše plaćen rad na zahtjev, tzv. ugovori bez zajamčenog minimalnog broja radnih sati, zloupotreba privremenih ugovora i stažiranja kao zamjena za standardne ugovore o radu, među ostalim u javnom sektoru, i upotreba fiktivnih poslovnih subjekata; budući da bi stoga trebalo riješiti ta pitanja; budući da bi zbog sve češće upotrebe raznih vrsta podugovaranja također moglo doći do zloupotrebe, što zahtijeva protumjere; budući da mobilnost radne snage unutar EU-a koja se izravno temelji na članku 45. UFEU-a naravno može doprinijeti ispunjavanju dugoročnih potreba za radnom snagom s pomoću standardnih oblika zaposlenja dostupnih građanima Unije bez diskriminacije na temelju nacionalnosti;
- R. budući da je socijalna kohezija jedno od glavnih načela Unije; budući da su u Uniji ipak postojane znatne razlike u životnim i radnim uvjetima; budući da su veće plaće i veći BDP, stabilni sustavi socijalne sigurnosti, jednostavniji pristup tržištu rada i veće stope zaposlenosti među najvažnijim faktorima privlačnosti za mobilnost unutar EU-a²⁸; budući da su, s druge strane, siromaštvo, socijalna isključenost, loši životni i radni uvjeti te nedostatak socijalne pomoći potisni faktori za mobilnost unutar EU-a; budući da se stalni nedostatak radne snage u određenim ključnim sektorima nekih država članica može objasniti i lošim radnim uvjetima te niskim plaćama; budući da bi taj nedostatak trebalo riješiti poboljšavanjem radnih uvjeta u tim sektorima, posebno socijalnim dijalogom i kolektivnim pregovaranjem, umjesto prepustanjem poslova s lošim radnim uvjetima migrantima i mobilnim radnicima, uključujući prekogranične i pogranične radnike i/ili neprijavljene radnike;
- S. budući da bi odluka o ostvarenju prava na slobodu kretanja uvijek trebala biti dobrovoljna, a ne prisilna zbog nedostatka mogućnosti u državi članici prebivališta; budući da je pravedna mobilnost koja se temelji na čvrstim socijalnim i radnim pravima preduvjet za održivu europsku integraciju, socijalnu koheziju i pravednu tranziciju;
- T. budući da nepoštene prakse, kao što su socijalni i ekološki damping, slabe javnu potporu Uniji i daljnjoj europskoj integraciji, štete funkcioniranju unutarnjeg tržišta i konkurentnosti poduzeća, posebno mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća i samozaposlenih osoba te narušavaju radnička prava; budući da se stoga mora pojačati praćenje sukladnosti s mjerodavnim zakonodavstvom; budući da bi se načelo „počnimo od malih“ trebalo valjano uzeti u obzir na razini Unije tijekom izrade zakonodavnih

²⁸ Evropska komisija, Glavna uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključenost, *Godišnje izvješće o mobilnosti radne snage unutar EU-a za 2017.*, Konačno izvješće iz siječnja 2018., 2018. Evropska komisija, *Studija o kretanju kvalificirane radne snage*, Konačno izvješće (sastavio OUK), 2018.; Malmström, Cecilia, Predgovor publikaciji *Rethinking the attractiveness of EU Labour Immigration Policies: Comparative perspectives on the EU, the US, Canada and beyond* (Preispitivanje privlačnosti politika EU-a o radnoj imigraciji: usporedne perspektive EU-a, SAD-a, Kanade i šire), urednici S. Carrera, E. Guild i K. Eisele, CEPS, 2018.

prijedloga; budući da oprečne odredbe unutar nacionalnog zakonodavstva stvaraju prepreke mikropoduzećima te malim i srednjim poduzećima te bi ih trebalo izbjegavati;

- U. budući da je načelo jednakog postupanja preduvjet za socijalno tržišno gospodarstvo i uzlaznu socijalnu konvergenciju na temelju kojeg se zahtijeva usklađenost s mjerodavnim zakonodavstvom i kolektivnim ugovorima zemlje odredišta, čime se osiguravaju ravnopravni uvjeti između lokalnih i mobilnih radnika, kao i između lokalnih i stranih pružatelja usluga;
- V. budući da je više od 8 % mobilnih radnika zaposleno u sektoru zdravstva i socijalnog rada, više od 7 % u sektoru prijevoznih usluga, a više od 10 % u hotelijerstvu i restoranima; budući da su mobilni i sezonski radnici često ključni za države članice, na primjer u sektorima kao što su zdravstvo, skrb o starijima ili osobama s invaliditetom, ili građevinarstvo;
- W. budući da je najmanje 80 milijuna radnika u Europi zaposleno na radnim mjestima koja ne odgovaraju njihovim kvalifikacijama i više nego pet od 10 radnih mjesta koja je teško popuniti pripadaju zanimanjima za koja je potrebna visokokvalificirana radna snaga²⁹;
- X. budući da je pandemija bolesti COVID-19 još jednom pokazala da su visoko mobilni radnici koji se često kreću unutar Unije ključni; budući da je pandemija pokazala i to da su sezonski, upućeni, mobilni radnici i radnici migranti, uključujući prekogranične i pogranične radnike, neizmjerno pridonijeli održavanju gospodarstva Unije, kao i međunarodne trgovine Unije tijekom pandemije; budući da su kao i stručnjaci na terenu radili uz golemi rizik za vlastito zdravlje i zdravlje svojih obitelji; budući da se pokazalo da su sezonski radnici neophodni za nastavak rada brojnih europskih poljoprivrednih gospodarstava; budući da su visoko mobilni radnici i dalje istodobno najranjiviji i najmanje zaštićeni; budući da su tijekom prve faze pandemije bolesti COVID-19 ti radnici bili među radnicima koje su najviše zahvatile nekoordinirane mjere upravljanja granicama;
- Y. budući da tijekom pandemije bolesti COVID-19 sezonski i upućeni radnici često nisu imali osnovnu zdravstvenu skrb, smještaj, osobnu zaštitnu opremu i odgovarajuće informacije; budući da su često imali tek neprikladan pristup ili nisu imali nikakav pristup programima socijalne zaštite u državi članici domaćinu, uključujući naknadu za bolovanje i programe za kratkoročnu nezaposlenost; budući da su u određenim slučajevima čak i protjerani; budući da mobilnost radnika uvelike ovisi o dostupnim vrstama prijevoza zbog čega su radnici s otoka i iz najudaljenijih regija Unije posebno pogodeni; budući da zatvaranje granica također utječe na prekogranične i pogranične radnike jer im otežava odlazak na radna mjesta i povratak obiteljima te ima ograničava pristup uslugama socijalne i zdravstvene skrbi; budući da su u određenim slučajevima mobilni radnici bili žrtve diskriminacije i loših radnih i životnih uvjeta, što je dovelo do širenja zaraze bolesti COVID-19;
- Z. budući da je izbijanje bolesti COVID-19 razotkrilo i pogoršalo teške i često žalosne radne i životne uvjete stotina tisuća sezonskih radnika, od kojih je velika većina mobilnih radnika, i nekih od preko milijun upućenih radnika u EU-u; budući da su

²⁹ Baza podataka OECD-a „Skills for Jobs”, https://www.oecdskillsforjobsdatabase.org/#FR/_

njihove ionako već nesigurne uvjete dodatno pogoršali slučajevi strukturne diskriminacije na tržištu rada i nedostatak propisne provedbe aktualnih zakona i propisa;

- AA. budući da je pandemija COVID-19 otkrila brojne strukturne nedostatke u europskom i nacionalnim regulatornim okvirima; budući da mnogi od tih nedostataka nisu bili povezani samo s pandemijom; budući da bi te nedostatke trebalo riješiti na razini Unije i država članica po hitnom postupku kako bi se osigurali pošteno tržišno natjecanje i jednakost postupanja na unutarnjem tržištu; budući da pandemija bolesti COVID-19 ima bitan i trajan učinak na europska tržišta rada;
- AB. budući da mobilnost radne snage i posebno upućivanje radnika ne smije dovesti do tržišnog natjecanja koje se temelji na nesigurnim radnim uvjetima i radnicima koji izbjegavaju svoje obveze i/ili do zaobilazeњa mjerodavnog nacionalnog zakonodavstva i kolektivnih ugovora u državi članici domaćinu jer su posljedica takvih nepoštenih praksi samo napetost između država članica, nepoštено tržišno natjecanje između poduzeća i nepovjerenje među radnicima; budući da te štetne posljedice, uključujući odljev mozgova i nepošteno tržišno natjecanje, mogu nastati i zbog nedostatka uzlazne socijalne konvergencije; budući da bi se mobilnost radne snage trebala smatrati prilikom, trebala bi olakšati razmjenu vještina i stručnog iskustva te promicati uzlaznu socijalnu konvergenciju; budući da pravila o mobilnosti radne snage i upućivanju radnika ne bi trebala dovesti do nerazmјernog administrativnog opterećenja; budući da se pravila o upućivanju radnika primjenjuju i na državljanе upućene iz jedne države članice u drugu, koji su posebno izloženi iskorištanju, i stoga nacionalne inspekcije rada i ELA njima trebaju posvetiti posebnu pozornost;
- AC. budući da su neusklađenost i nedostatak vještina važni izazovi za tržište rada te sustave obrazovanja i osposobljavanja Unije; budući da se time otkriva znatna potreba za poboljšanjem sustava obrazovanja i strukovnog osposobljavanja kako bi se prilagodili budućim potrebama i kako bi bili usmjereni na budućnost, kao i za poboljšanjem sustava prekvalifikacije i usavršavanja radnika; budući da, međutim, i dalje nema službene statistike ni pokazatelja na temelju kojih se mjeri neusklađenost ponuđenih i traženih vještina na europskim tržištima rada;
- AD. budući da se očekuje daljnje povećanje polarizacije radnih mesta te će biti više radnih mesta u gornjem i donjem dijelu spektra vještina;
- AE. budući da su digitalni jaz između gradskih i ruralnih područja i učinak socioekonomskih čimbenika na taj digitalni jaz i dalje glavni izazovi koje treba riješiti bez odlaganja; budući da je prisutan neizmjeran nedostatak digitalnih i zelenih vještina među radnom snagom, što bi trebalo riješiti, među ostalim, s pomoću cjeloživotnog učenja;
- AF. budući da je korporativno ulaganje u osposobljavanje i obrazovanje, kao i u uvjete rada i zaposlenja, važan instrument za privlačenje kvalificiranih radnika; budući da uzajamno priznavanje i transparentnost kvalifikacija imaju ključnu ulogu u ostvarenju konvergencije zanimanja, slobode pružanja usluga i pravedne mobilnosti radnika;
- AG. budući da bi razvoj sustava prepoznavanja neformalno stečenog znanja i vještina, npr. u slučaju neformalnih pružatelja skrbi, u tom kontekstu trebalo uzeti u obzir; budući da je takav razvoj iznimno važan uzimajući u obzir trenutačne demografske promjene i trendove povezane sa starenjem društva u državama članicama;

- AH. budući da učinkovit trijalog i socijalni dijalog mogu uspješno nadopuniti vladine i institucijske napore za prevladavanje aktualnih napetosti i podjela u EU-u; budući da uključenost socijalnih partnera ima potencijal da poboljša donošenje odluka, primjenu i provedbu te ju je potrebno dodatno učvrstiti na svim političkim razinama;
- AI. budući da na razini EU-a ne postoji sustavno prikupljanje podataka kojim bi se pružili odgovarajući podaci o mobilnim radnicima ili kojim bi se mobilnim radnicima omogućilo da utvrde svoj status socijalnog osiguranja i potražuju različita stečena prava; budući da su pristup informacijama o primjenjivim pravilima, kao i učinkovita usklađenost, praćenje i provedba, nužni preduvjeti za pravednu mobilnost i borbu protiv zlouporabe sustava; budući da je stoga potrebno promicati i upotrebljavati digitalnu tehnologiju, kojom se mogu olakšati nadzor i provedba zakonodavstva kojim se štite prava mobilnih radnika, u skladu s pravilima o zaštiti podataka;
1. napominje da je odredba o zemlji odredišta vodeće načelo Direktive o uslugama i smatra da se ta odredba ne bi trebala mijenjati; naglašava da bi slobodno kretanje usluga trebalo biti u skladu s pravima radnika i socijalnim pravima; podsjeća da se načela jednakog postupanja i slobodnog kretanja ne primjenjuju samo na pružatelje usluga, već i na radnike; smatra da slobodno kretanje usluga ide ruku pod ruku sa slobodnom i pravednom mobilnošću radnika koji pružaju te usluge te da poštovanje pravila o radnim uvjetima i zaštita zdravlja i sigurnosti mobilnih radnika koriste unutarnjem tržištu; ističe da bi provedba načela sadržanih u europskom stupu socijalnih prava kao minimalnog standarda mogla doprinijeti poboljšanju pravâ i zaštiti europskih radnika;
 2. naglašava da zakonodavstvo Unije koje se odnosi na slobodno kretanje usluga ni na koji način ne smije utjecati na ostvarivanje temeljnih prava priznatih u državama članicama i na razini Unije, uključujući pravo na štrajk ili poduzimanje drugih obuhvaćenih posebnim sustavima industrijskih odnosa u državama članicama, u skladu s nacionalnim pravom i/ili praksom, niti može utjecati na pravo na pregovaranje, sklapanje i provedbu kolektivnih ugovora ili na poduzimanje kolektivnih mjera u skladu s nacionalnim pravom i/ili praksom; naglašava da kvalitetno zakonodavstvo i njegova učinkovita provedba predstavljaju dugoročno ulaganje;
 3. podsjeća da zaštita radnih i životnih uvjeta mobilnih radnika koja se temelji na jednakom postupanju mora obuhvaćati slobodno kretanje radnika i slobodu pružanja usluga; izražava zabrinutost zbog postojanih nedostataka u zaštiti mobilnih radnika, uključujući prekogranične i pogranične radnike, koje je istaknula pandemija bolesti COVID-19; naglašava da se radnici ne smiju dovesti u nepovoljan položaj zato što su iskoristili svoje pravo na slobodu kretanja ili zbog pravilâ Unije o slobodnom pružanju usluga; ističe potrebu za rješavanjem bilo kakvih regulatornih nedostataka na razini Unije i nacionalnoj razini bez nepotrebne odgode; nadalje ističe da se mjerodavno zakonodavstvo u pogledu pristupa socijalnim pravima i socijalnom osiguranju, uključujući njihovu prenosivost, priznavanje diploma, kvalifikacija i vještina te pristup osposobljavanju, mora poštovati kad je riječ o slobodnom kretanju radnika te slobodnom kretanju usluga; podsjeća da bi pri uvođenju svakog prekograničnog ograničenja unutar EU-a, iako je uvedeno kao odgovor na ozbiljnu javnozdravstvenu krizu, trebalo uzeti u obzir njegov učinak na mobilne radnike i trebalo bi reagirati sukladno njihovoj posebnoj situaciji;

4. izražava zabrinutost zbog trenutačnog nedostatka usklađenog tumačenja prava EU-a u državama članicama, kao što je nedavno revidirana Direktiva o upućivanju radnika³⁰, što dovodi do nedostatka pravne jasnoće i do birokratskog opterećenja poduzeća koja pružaju usluge u više država članica; poziva Komisiju da izravno pomogne državama članicama tijekom cijelog procesa prenošenja u nacionalno pravo kako bi se osiguralo jedinstveno tumačenje europskog prava;
5. povezano s tim naglašava potrebu da se posebna pozornost prida radnicima koji žive u najudaljenijim regijama Europske unije i da se olakša njihova mobilnost prema kopnu i s kopna te među samim najudaljenijim regijama;
6. izražava žaljenje zbog toga što je 2019. samo 4,2 % radno sposobnih građana EU-a boravilo u zemlji EU-a koja nije zemlja njihova državljanstva³¹; poziva Komisiju i države članice da pojačaju svoje napore u smanjenju prepreka za mobilnost radnika i poduzeća;
7. podsjeća na potrebu da se osigura slobodno kretanje radnika kako bi se zaštitili radna mjesta i gospodarstvo određenih regija i kako bi se održale djelatnosti kao što je poljoprivredna;
8. poziva države članice da ispravno i pravodobno provedu i prate revidiranu Direktivu o upućivanju radnika kako bi se tijekom upućivanja zaštitili radnici i njihova sloboda pružanja usluga, tako što će utvrditi obvezne odredbe o radnim uvjetima te zaštiti zdravlje i sigurnosti radnika;
9. poziva države članice da potpuno iskoriste mogućnost primjene odredbi o plaćama i radnim uvjetima sadržanih u svim kolektivnim ugovorima na upućene radnike u EU-u i da koliko je god moguće osiguraju radnicima jednaku plaću za jednak rad na istom radnom mjestu i ravnopravne uvjete za poduzeća kao dio provedbe revidirane Direktive o upućivanju radnika;
10. poziva Komisiju da provede temeljito istraživanje trendova koji utječu na radne uvjete upućenih državljana trećih zemalja; ističe potrebu za mogućim mjerama politike na razini Unije ili nacionalnoj razini na temelju ishoda tog istraživanja; izražava duboku zabrinutost zbog trenutačnog povećanja udjela državljana trećih zemalja u sektorima koji su poznati po nesigurnim uvjetima rada i slučajevima zlostavljanja; naglašava da su državljeni trećih zemalja često izloženiji iskorištavanju i da im je zato potrebna zaštita; naglašava da iskorištavanje uključuje nasilne prakse poput lažnog objavljivanja oglasa, lažnog samozapošljavanja, lažnih poduzeća za podugovaranje i zapošljavanje, fiktivnih poduzeća i neprijavljenog rada; ističe da radnici državljeni trećih zemalja mogu raditi u EU-u s radnom dozvolom, pod uvjetom da sve zaštitne mjere u nacionalnom radnom pravu i radnom pravu Unije učinkovito osiguravaju zaštitu i dostojanstvene radne uvjete i za državljane trećih zemalja, te da to neće utjecati na narušavanje tržišta; poziva Komisiju i države članice da osiguraju usklađenost s mjerodavnim pravima i pravilima o uvjetima zapošljavanja kad je riječ o državljanima trećih zemalja kako bi se otklonile zloupotrebe; poziva države članice da provedu zaštitne odredbe iz Direktive

³⁰ Direktiva (EU) 2018/957 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. lipnja 2018. o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga (SL L 173, 9.7.2018., str. 16.).

³¹ Europska komisija, Godišnje izvješće o mobilnosti radne snage unutar EU-a za 2019., siječanj 2020.

2009/52/EZ te osiguraju pristupačan i djelotvoran mehanizam pritužbi kojim se omogućuje učinkovito potraživanje neisplaćenih plaća i doprinosa za socijalno osiguranje;

11. podsjeća na prirodu lanaca nabave na razini cijele Europe u strateškim industrijskim sektorima koji predstavljaju glavni izvor zapošljavanja i aktivnosti za mobilne radnike i uslužna poduzeća koja su snažno pogodjena nekoordiniranim mjerama, kao što su različita pravila u pogledu testiranja na bolest COVID-19 i karantena, koje države članice uvode u svojim nastojanjima suzbijanja pandemije; poziva Komisiju da prida jednaku važnost osiguravanju sigurnih uvjeta za radnike kao i vraćanju slobode kretanja i tokova robe;
12. podsjeća na to da je neusklađenost razdoblja karantene, zahtjeva za testiranje i pravila o putovanjima u okviru Unije značajan izazov za brojna poduzeća i mnoge mobilne radnike i njihove obitelji, posebno u sektorima visoke mobilnosti; potiče države članice da koordiniraju napore za proširenje pokrića socijalnog osiguranja, pristupa naknadi za bolovanje i sustavima naknade za kratkoročnu nezaposlenost kako bi se zaštitili i pogranični, prekogranični i mobilni radnici te posebno oni koje je pogodila kriza te stoga žive u neimaštini, nezaposleni su, socijalno isključeni i u lošim životnim uvjetima;
13. ponavlja da je za svakodnevni život ljudi ključno da se osnovna roba, kao što su hrana, medicinski proizvodi ili zaštitna oprema, nastavi isporučivati diljem EU-a u svakom trenutku; poziva Komisiju da osigura neometano slobodno kretanje osnovne robe i usluga na unutarnjem tržištu tijekom krize kao što je pandemija;
14. potiče Komisiju i države članice da prepoznaju mobilne radnike u strateškim proizvodnim lancima opskrbe, npr. za medicinsku opremu i ostalo, kao nužne i ključne te da stoga preispitaju primjenjivu obvezu karantene ako ne postoji opasnost za javno zdravlje i sigurnost, što dokazuje relevantno testiranje u skladu s Preporukom Vijeća o koordiniranom pristupu ograničenju slobodnog kretanja kao odgovoru na pandemiju bolesti COVID-19;
15. poziva Komisiju da ispita nedostatke u području zaštite u cilju osiguravanja dostojanstvenih radnih i životnih uvjeta za mobilne radnike i sprječavanja nepoštenih praksi te da propisno provede zakonodavstvo Unije o podugovaranju; poziva Komisiju da osigura općenitu solidarnu i pojedinačnu odgovornost u cijelom lancu podugovaranja kako bi se zaštitila radnička prava; naglašava da bi takva inicijativa trebala povećati transparentnost i pojačati odgovornost glavnih ugovaratelja u lancu podugovaranja zakonskim jamstvom plaćanja svih dospijelih doprinosa za socijalno osiguranje i radničkih prava te poticanjem nacionalnih vlasti da učinkovito uvedu odvraćajuće sankcije prema potrebi; poziva Komisiju da promiče i države članice da zajamče sindikatima pristup svim radnim mjestima, uključujući radnim mjestima izvan zemlje zaposlenja; poziva Komisiju i države članice da poduzmu mjere za jačanje i promicanje socijalnog dijaloga i autonomije socijalnih partnera te da potiču radnike da se organiziraju, što je ključni instrument za postizanje visokih standarda zapošljavanja;
16. poziva Komisiju da analizira negativni razvoj događaja povezan s mobilnosti radne snage, posebno odljevom mozgova u određenim sektorima i regijama; naglašava da mjere za zaustavljanje odljeva mozgova moraju biti uskladene s mjerama za promicanje

uzlazne socijalne konvergencije; ustraje u tome da bi, unatoč pandemiji bolesti COVID-19, države članice trebale dopustiti i olakšati prelazak granica iz poslovnih razloga, kad je poslovna djelatnost u predmetnim sektorima dopuštena u državi članici domaćinu, kako bi se zaštitilo načelo jednakog postupanja među lokalnim i mobilnim radnicima; poziva Komisiju da utvrdi jasne kvantitativne i kvalitativne pokazatelje za potrebe europskog semestra i objavu preporuka za pojedinu zemlju kako bi se pratili primjena i provedba pravila o slobodnom kretanju radnika; poziva Komisiju da iznese preporuke za osiguravanje poštenih, pravičnih i dostojanstvenih životnih i radnih uvjeta za mobilne radnike;

17. naglašava da se ciljevi europskog stupa socijalnih prava, UN-ovih ciljeva održivog razvoja, europskog zelenog plana i strategije za rodnu ravnopravnost moraju odražavati i u pristupu jedinstvenom tržištu, promičući visoke socijalne i ekološke standarde kao preduvjet za povećanje produktivnosti; ističe ulogu javne nabave u postizanju tih ciljeva;
18. potiče Komisiju da ponajprije osigura potpunu operativnost ELA-e kako bi pratila i promicala primjenu i provedbu prava Unije koje se odnosi na mobilnost radne snage i koordinaciju socijalne sigurnosti; potiče Komisiju da podrži i ojača kapacitet nadležnih nacionalnih tijela i suradnju među njima, kao i socijalnih partnera, kako bi se osigurali pravedna mobilnost utemeljena na pravima, odgovarajuće informiranje radnika i poslodavaca o njihovim pravima i obvezama te učinkovita prekogranična provedba radničkih prava, uključujući prenosivost prava i ovlaštenja, te da učinkovito riješi problem prijevare u sustavu socijalne sigurnosti i nepoštenih praksi; smatra da bi se ELA trebala usredotočiti na bolju provedbu i primjenu aktualnog zakonodavstva Unije kako bi tržišno natjecanje na jedinstvenom tržištu bilo pošteno i pravedno; ističe da bi ELA, radi svoje učinkovitosti u suzbijanju nezakonitih praksi, trebala dati prednost razvoju baze podataka u stvarnom vremenu za provjeru informacija od stranih pružatelja usluga; naglašava da ELA mora imati dovoljno sredstava za izvršenje svojih zadaća; ističe da bi djelomična integracija EURES-a u ELA-u trebala učvrstiti vezu između promicanja slobode kretanja i pružanja informacija te usklađenosti s relevantnim zakonodavnim okvirom kojim se štite mobilni radnici i građani;
19. poziva Komisiju da predloži odredbe okvira EU-a za borbu protiv nepoštenog tržišnog natjecanja u pogledu cijene rada kako bi se osigurala potpuna usklađenost s načelima jednakog postupanja i jednakih plaća i cijene rada za jednak rad na istom radnom mjestu;
20. podsjeća da je Parlament u više navrata zatražio od Komisije da povuče svoje prijedloge o europskoj e-kartici usluga i o reviziji postupka obavlješćivanja u pogledu usluga; pozdravlja činjenicu da se to konačno učinilo u Programu rada Komisije za 2021.;
21. naglašava da bi se digitalizacijom razmjene podataka među državama članicama moglo olakšati pošteno i pravično slobodno kretanje radnika, kao i provedba relevantnih pravila Unije; poziva Komisiju da nakon procjene učinka pokrene svoj prijedlog o digitalnom europskom broju socijalnog osiguranja bez nepotrebnog odlaganja, osiguravajući pritom da europski broj socijalnog osiguranja podliježe strogim pravilima o zaštiti podataka, što je potrebno za postizanje pravne sigurnosti radnika i poduzeća, pravedne mobilnosti te učinkovite zaštite, prenosivosti, sljedivosti i provedbe radničkih

prava te da podrži pravedno tržišno natjecanje, čime se osiguravaju ravnopravni uvjeti za poduzeća; smatra da bi europski broj socijalnog osiguranja trebao nadopunjavati nacionalni broj socijalnog osiguranja i propise te olakšati Sustav elektroničke razmjene informacija o socijalnoj sigurnosti (EESI) radi poboljšanja koordinacije i razmjene informacija između nadležnih nacionalnih tijela; ističe da bi se EESI-jem trebala omogućiti brza i točna provjera statusa socijalnog osiguranja te omogućiti pojedincima i tijelima mehanizam za praćenje putem kojeg mogu jednostavno provjeriti police i doprinose;

22. naglašava potrebu daljnog usklađivanja i koordiniranja propisa i postupaka praćenja mobilnosti radne snage, uključujući zajedničke standarde kontrole, zajedničke inspekcije i razmjenu informacija, pod vodstvom ELA-e i u suradnji s nacionalnim nadležnim tijelima; potiče države članice da pojačaju razmjenu najboljih praksi među nadležnim nacionalnim tijelima; poziva na to da se ELA-i dodijele prave ovlasti za provedbu inspekcije rada u prekograničnim slučajevima u suradnji s nadležnim nacionalnim tijelima; poziva ELA-u da unaprijedi prikupljanje podataka i da uspostavi baze podataka u stvarnom vremenu o mobilnosti radne snage radi analize i procjena rizika te radi pripreme informativnih kampanja i ciljanih inspekcija;
23. podsjeća na to da ILO preporučuje uspostavu referentnog omjera od jednog inspektora rada na svakih 10 000 radnika;
24. naglašava da bi finansijska sredstva i bespovratna sredstva Unije trebala doprinijeti dostojanstvenom radu kako bi se promicali održivi razvoj i društveni napredak;
25. podsjeća na važnost socijalnog dijaloga i u tom pogledu potiče veću uključenost socijalnih partnera u agencije, javna tijela, odbore i institucije Unije kako bi se zajamčile inicijative i zakonodavstvo koji su usmjereni na praksu i u kojima se uzimaju u obzir različiti modeli europskog tržišta rada; naglašava potrebu za poboljšanjem trijaloga na razini EU-a u osmišljavanju i provedbi propisa o pružanju usluga i mobilnosti radne snage, kao i u uzajamnom priznavanju struka, diploma, kvalifikacija i vještina u skladu s načelima sadržanim u europskom stupu socijalnih prava; poziva Komisiju, države članice i lokalne vlasti da surađuju sa socijalnim partnerima na osmišljavanju i provedbi neophodnih struktura potpore za usavršavanje i prekvalifikaciju radnika te da provedu relevantne javne politike i osiguraju kvalitetna radna mjesta;
26. naglašava potrebu za tim da se zaštita radnika i uključenost socijalnih partera postave u središte prava Unije u tom području kako bi se osigurali demokratsko funkcioniranje, gospodarski rast i visoki socijalni i ekološki standardi;
27. poziva Komisiju da što prije predstavi novi strateški okvir o zdravlju i sigurnosti na radu nakon 2020. i da se posveti sprječavanju smrtnih slučajeva na radnom mjestu do 2030.; potiče Komisiju da predstavi prijedloge za direktivu o stresu na radnom mjestu i mišićno-koštanim poremećajima, direktivu o psihičkom zdravlju na radnom mjestu i strategiju EU-a o psihičkom zdravlju kako bi se zaštitili svi radnici na radnom mjestu; poziva Komisiju da, osim toga, predstavi ambiciozniju reviziju Direktive o karcinogenim i mutagenim tvarima te da uključi granične vrijednosti za najmanje 50 tvari u Direktivi o izloženosti karcinogenim i mutagenim tvarima na radnom mjestu;

poziva na to da se u Direktivu uključe tvari koje štetno utječu na reproduktivni sustav;

28. poziva Komisiju i države članice da riješe potrebu za sigurnim i zdravim radnim uvjetima radnika i samozaposlenih osoba, uključujući poseban naglasak na slobodno kretanje radnika, te da im zajamče dostojanstvene radne i životne uvjete, posebno u kontekstu nadolazeće revizije strateškog okvira Unije o zdravlju i sigurnosti na radu; potiče države članice da riješe problem neprijavljenog rada, uključujući neprijavljeni sezonski rad, poboljšanjem suradnje s Europskom platformom za rješavanje neprijavljenog rada, među ostalim, poticanjem bolje informiranosti među radnicima i poslodavcima o njihovim pravima i obvezama; poziva države članice da uvedu mjere ujednačeno i bez diskriminacije;
29. potiče Komisiju i ELA-u da istraže brojne slučajeve onemogućivanja pristupa tržištu rada, te zlouporabe i diskriminacije u pogledu radnih uvjeta, na temelju nacionalnosti, što je postalo jasno vidljivo tijekom krize prouzročene pandemijom bolesti COVID-19; poziva ELA-u da nacionalnim socijalnim partnerima osigura pristupačne, transparentne i nediskriminirajuće postupke za podnošenje predmeta ELA-i i jamstva za njihovu učinkovitu obradu u skladu s Uredbom (EU) 2019/1149;
30. poziva države članice da primjenjuju sve preporuke Komisije o usvajanju, koordiniranju i ukidanju mjera koje se odnose na pandemiju bolesti COVID-19; poziva države članice da, osim toga, uspostave zajednički zdravstveni protokol za mobilne radnike, uključujući prekogranične i pogranične radnike, uzimajući u obzir smjernice Europskog centra za sprječavanje i kontrolu bolesti (ECDC); naglašava da bi vodeće načelo svih mjeru koje se poduzimaju tijekom krize i na putu za oporavak trebalo biti zdravlje i sigurnost svih radnika, poštovanje temeljnih prava, uključujući jednako postupanje među lokalnim i mobilnim radnicima te istodobno prepoznavanje posebno osjetljive situacije pograničnih, upućenih, sezonskih, prekograničnih i drugih mobilnih radnika tijekom pandemije bolesti COVID-19 i nakon nje; podsjeća na ustavno pravo država članica da prekorače minimalne razine utvrđene u direktivama Europske unije kao dio njihovih nacionalnih demokratskih zakonodavnih procesa kako bi se ostvarili ciljevi politika kao što su osiguravanje kvalitetnih javnih usluga i zaštita visoke razine radnika, potrošača i okoliša;
31. naglašava da je sloboda kretanja ozbiljno narušena zbog potpunog ili djelomičnog zatvaranja granica država članica tijekom pandemije bolesti COVID-19; izražava žaljenje zbog toga što su zbog naglog, nekoordiniranog i iznenadnog zatvaranja granica i uvedenih popratnih mjeru osobe koje su bile u tranzitu zapele, a one koje žive u pograničnim regijama ozbiljno pogodjene zbog ograničavanja mogućnosti za prelazak granica radi posla ili pružanja i ostvarivanja usluga ili posjeta prijateljima ili članovima obitelji; ističe štetan učinak koji je zatvaranje unutarnjih i vanjskih granica imalo na međunarodne sektore poslovanja, znanosti i turizma; ističe da bi umjesto uvođenja graničnih kontrola države članice trebale nastojati poduzeti potrebne mjeru kako bi ljudima omogućile prelazak granica uz istodobno jamčenje maksimalne sigurnosti i zaštite zdravlja;
32. priznaje ključnu ulogu europskih njegovatelja, osobito tijekom pandemije; poziva Komisiju da osigura njihovu mobilnost kako bi se ispunile potrebe različitih država članica i regija u pogledu demografskih izazova i bilo kakvih budućih izazova u

području pandemije ili zdravlja; poziva Komisiju da u bliskoj suradnji s državama članicama i lokalnim vlastima u okviru redovnog zakonodavnog postupka uvede zajednički protokol za slobodu kretanja utemeljen na znanosti na razini cijele Unije tijekom zdravstvene krize i drugih kriznih situacija te da pomno razmotri ulogu ELA-e u tom pogledu; poziva države članice koje još nisu ratificirale i provele Konvenciju ILO-a br. 189 o dostoјnom radu za radnike u kućanstvu da je bez odlaganja ratificiraju i provedu; poziva države članice da uspostave pravne okvire za olakšavanje zakonitog zapošljavanja radnika u kućanstvu i njegovatelja;

33. ističe potrebu za dodatnom upotrebom alata za usklađivanje i uzajamno priznavanje stručnih diploma, vještina i kvalifikacija diljem Unije kojima će se izbjegći birokracija i olakšati trgovina i promet, poštujući temeljno načelo jednakog postupanja i bez snižavanja obrazovnih standarda i mehanizama vrednovanja država članica; stoga poziva Komisiju i države članice da promiču i poboljšaju trenutačne mehanizme uzajamnog priznavanja i portale profesionalne mobilnosti kojima se olakšava i promiče transparentna mobilnost, kao što su portal za mobilnost pri zapošljavanju EURES, internetska platforma Europass i sustav klasifikacije europskih vještina, kompetencija, kvalifikacija i zanimanja (ESCO); posebno poziva države članice da uspostave prekogranična partnerstva kako bi pomogle mobilnim radnicima u prekograničnim regijama; poziva države članice da olakšaju slobodno kretanje osoba s invaliditetom unutar Unije te ih potiče da osiguraju usvajanje zajedničke europske definicije statusa invaliditeta u skladu s Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom i uzajamno priznavanje statusa invaliditeta među državama članicama;
34. smatra da nacionalne odredbe, prakse i propisi u pogledu pristupa i obavljanja određenih zanimanja te pristupa i pružanja usluga radi zaštite javnog interesa i radnika i/ili potrošača nisu prepreka produbljivanju jedinstvenog tržišta;
35. poziva države članice da mobilnim radnicima osiguraju pristup osposobljavanju i prekvalifikaciji kako bi se riješio nedostatak radne snage u određenim sektorima i poduprli digitalna tranzicija i mjere u cilju ostvarenja klimatski neutralnog gospodarstva;
36. podsjeća na temeljno pravo država članica da premaže minimalne razine utvrđene direktivama Europske unije, bez stvaranja nepotrebnih i nerazmjernih prepreka;
37. sa zabrinutošću primjećuje poteškoće u pristupu mobilnih radnika sustavima socijalne zaštite ili neodgovarajući pristup tim sustavima, osobito prekograničnih i pograničnih radnika; naglašava važnost koordiniranog djelovanja na razini Unije, no priznaje i pozdravlja uspješne bilateralne sporazume koje su potpisale države članice kako bi zajamčile prava socijalne zaštite svim radnicima, kako je utvrđeno u Preporuci Vijeća o pristupu radnika i samozaposlenih osoba socijalnoj zaštiti; poziva Komisiju i države članice da osiguraju socijalna prava mobilnim radnicima u slučaju zdravstvene krize i drugih kriznih situacija;
38. podsjeća na to da su dobri uvjeti rada i zapošljavanja konkurentska prednost poduzeća u privlačenju kvalificiranih radnika; ističe važnost korporativnih ulaganja u formalno i neformalno osposobljavanje i cjeloživotno učenje kako bi se podržala pravedna tranzicija na digitalno i kružno gospodarstvo; naglašava da poduzeća koja se koriste

umjetnom inteligencijom, robotikom i povezanim tehnologijama imaju odgovornost osigurati odgovarajuće prekvalificiranje i usavršavanje za sve zaposlenike kako bi mogli naučiti upotrebljavati digitalne alate i raditi s kobotovima i drugim novim tehnologijama, čime se prilagođavaju promjenjivim potrebama tržišta rada i ostaju zaposleni; u tom pogledu naglašava važnost Okvirnog sporazuma o digitalizaciji europskih socijalnih partnera; podsjeća na to da se u prethodno navedenom sporazumu navodi odgovornost poslodavaca da osiguraju prekvalifikaciju i usavršavanje radnika, posebno u cilju digitalizacije radnih mjesto;

39. naglašava potrebu za potpunom digitalizacijom postupaka u pogledu mobilnosti radne snage i upućivanja radnika kako bi se poboljšali pružanje i razmjena informacija među nacionalnim tijelima i kako bi se omogućila učinkovita provedba, među ostalim, putem osnivanja jedinstvene službe za pomoć radnicima i budućim poslodavcima u području mjerodavnih pravila EU-a kojoj će u ELA-i biti i digitalno i fizičko sjedište; potiče države članice da u potpunosti podrže digitalizaciju javnih usluga, posebno ustanove socijalne sigurnosti, kako bi olakšale postupke mobilnosti europskih radnika te istodobno osigurale prenosivost prava i usklađenost s obvezama povezanim sa slobodom kretanja; naglašava potrebu za izradom boljih statističkih alata za mjerenje neusklađenost ponuđenih i traženih vještina na europskim tržištima rada i za procjenom potreba tržišta rada i razlika među njima; naglašava važnost EURES-a i posebno skreće pozornost na povezivanje djelovanja EURES-a s potrebama tržišta rada kako bi se ispunile prioritetne sektorske potrebe i potrebe za vještinama i kako bi se pružila potpora tražiteljima posla u pronalasku novog zaposlenja;
40. poziva Komisiju da u razumnom roku nastavi evaluaciju mandata ELA-e nakon najmanje dvije godine rada tog tijela u punom kapacitetu; potiče Komisiju da uključi dionike s temeljitim poznavanjem različitih modela tržišta rada u rad i evaluacije ELA-e;
41. poziva Komisiju da predloži zakonodavni okvir u svrhu utvrđivanja uvjeta rada na daljinu diljem EU-a i zajamči pristojne uvjete rada i zapošljavanja;
42. poziva Komisiju, države članice i lokalne vlasti da surađuju sa socijalnim partnerima i ELA-om na utvrđivanju posebnih sektorskih strategija kako ne bi samo promicali i olakšavali dobrovoljnju mobilnost radnika, nego kako bi isto tako osmislili i proveli neophodne strukture potpore za usavršavanje i prekvalifikaciju radnika te proveli relevantne javne politike i pružili mogućnosti zaposlenja na visokokvalitetnim radnim mjestima koja odgovaraju vještinama radnika; naglašava dodanu vrijednost uzajamnog priznavanja usklađenosti vještina i kvalifikacija s pomoću aktualnih mehanizama za priznavanje kao što su portal za mobilnost pri zapošljavanju EURES, internetska platforma Europass i klasifikacijski sustav ESCO;
43. izražava zabrinutost zbog toga što je pristup zaposlenika i poslodavaca informacijama o mobilnosti radne snage i usluga i dalje izazov; primjećuje da su informacije o uvjetima zaposlenja i kolektivnim ugovorima, koje su dostupne na jedinstvenim službenim nacionalnim internetskim stranicama, često vrlo ograničene naravi i može im se pristupiti samo na nekim jezicima; stoga poziva Komisiju da poboljša pristup informacijama izradom jedinstvenog predloška za službene nacionalne internetske stranice;

44. potiče države članice da se pobrinu za odgovarajuću koordinaciju socijalne sigurnosti, uključujući aktualnom revizijom Uredbe (EZ) br. 883/2004 te jačanjem prenosivosti prava, pridajući pritom posebnu pozornost prenosivosti naknada socijalne sigurnosti za osobe s invaliditetom; naglašava da digitalizacija pruža nezapamćene mogućnosti za olakšavanje prekograničnog rada mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća uz osiguravanje stroge usklađenosti s pravilima pravedne mobilnosti; ističe važnost prethodnog obavljanja i primjene potvrde A1 prije nego što radnik započne svoj prekogranični rad;
45. naglašava da se provedbom pravila Unije o mobilnosti radne snage moraju osigurati načelo jednakog postupanja, načelo nediskriminacije i zaštite radnika te smanjiti nepotrebno administrativno opterećenje;
46. poziva Komisiju da ispita nedostatke u zaštiti i razmotri potrebu za revizijom Direktive 2008/104/EZ o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje kako bi se osigurali dostojanstveni uvjeti rada i zapošljavanja za radnike zaposlene preko poduzeća za privremeno zapošljavanje;
47. ističe da se radnici s invaliditetom i dalje suočavaju s višestrukim preprekama zbog čega im je teško ili nemoguće u potpunosti iskoristiti mogućnosti slobodnog kretanja usluga; poziva države članice da bez odgode provedu Direktivu (EU) 2019/882 (Europski akt o pristupačnosti) kako bi se učinkovito uklonile prepreke za radnike s invaliditetom te zajamčila dostupnost pristupačnih usluga i primjerenošć uvjeta pružanja usluga; naglašava da je iznimno važno postići potpuno pristupačno jedinstveno tržište kojim se jamči jednak postupanje te ekomska i socijalna integracija radnika s invaliditetom;
48. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

OBRAZLOŽENJE

Izvješće o vlastitoj inicijativi pokrenuto je mnogo prije izbijanja pandemije bolesti COVID-19 u Europi. Stoga se uglavnom bavilo ustrajnim i dugoročnim problemima koji se odnose na tržiste rada EU-a, i to osobito radnim uvjetima mobilnih radnika – migranata, sezonskih radnika, upućenih radnika i prekograničnih radnika, kao i postojećim birokratskim i zakonskim preprekama za pružatelje usluga, vanjske suradnike i MSP-ove koji ne posluju u samo jednoj državi članici.

Iako je mobilnost radne snage, barem prije pandemije bolesti COVID-19, pokazivala stabilno kretanje i iako je stopa zaposlenosti mobilnih radnika u EU-27 u prosjeku veća za više od 4 postotna boda u usporedbi s ukupnom stopom zaposlenosti u EU-27, zabrinutost zbog radnih uvjeta, visina naknada, socijalnog dampinga i diskriminacije i dalje je prisutna, baš kao i različite zakonske prepreke za pružanje usluga u cijeloj Uniji. U tom kontekstu, dionici su poseban naglasak stavili na priznavanje kvalifikacija.

Međutim, pandemija bolesti COVID-19 razotkrila je mnogo značajnije probleme koji se odnose na mobilnost radne snage. Neki od njih isključivo se odnose na zdravstvenu krizu, drugi na hitne slučajeve, dok su mnogi od njih strukturni nedostaci koji su tijekom pandemije samo postali akutniji i istaknutiji.

I. Isprva su se izvješćem o vlastitoj inicijativi trebala rješavati sljedeća pitanja:

1. Nedovoljna usklađenost zakonodavstva na razini EU-a. U mnogim slučajevima zakon države članice domaćina zahtjeva prilagodbe koje bi trebale uzimati u obzir način na koji se usluga pruža. Velika raznolikost relevantnih zakona poduzećima stvara troškove prikupljanja informacija i time se u praksi pretvara u prepreku unutarnjoj mobilnosti. Budući da takve odredbe nisu diskriminirajuće i zbog njih nastaju samo dodatni troškovi, one se ne smatraju ograničenjima za pristup tržištu te stoga nisu obuhvaćene osnovnim slobodama. Kodifikacija zajedničkih normi na nacionalnoj razini mogla bi pomoći u rješavanju tog pitanja. Pravna osnova za usvajanje takvih uredbi i direktiva nalazi se u članku 53. st. 1. i članku 62. UFEU-a.
2. Činjenica da se, usprkos brojnim nedavno pokrenutim inicijativama, institucije EU-a smatraju sporima i nesklonima primjenjivanju zajedničkih ovlasti u području propisa o radu i socijalnoj sigurnosti.
3. Ograničene ovlasti ELA-e i nedefinirano područje primjene njezinih budućih aktivnosti. ELA je decentralizirana agencija EU-a koja ima zadatak fizičkim osobama i poduzećima pomoći da na najbolji mogući način iskoriste prilike koje im nudi sloboda kretanja te osigurati pravednu mobilnost radne snage. Njezini su ciljevi pomoći nacionalnim tijelima u borbi protiv prijevare i zlouporabe i istovremeno pojednostaviti mobilnost građana. Međutim, područje primjene ELA-e ograničeno je u nekoliko ključnih aspekata. ELA nema ovlasti za provođenje zajedničkih inspekcija. Ona nacionalnim tijelima za sukladnost daje pravo za provođenje i sudjelovanje u prekograničnim mjerama.
4. Učestala i sustavna zlouporaba prava radnika, osobito mobilnih radnika, s posebnim naglaskom na upućene i sezonske radnike. Dionici su posebnu pozornost skrenuli na kršenje propisa u lancu podizvođača, lažno samozapošljavanje, lažno zapošljavanje na određeno

vrijeme i nesigurne radne uvjete, osobito u slučaju sezonskih radnika, radnika u poljoprivrednom i prehrambenom sektoru i radnika u turizmu. Trebalo bi istaknuti i prisutnost diskriminacije mobilnih radnika na temelju spola i nacionalnosti, kao i na situaciju državljana trećih zemalja koji kao mobilni radnici rade u EU-u.

Iako svaka država članica štiti određene minimalne norme u pogledu radnih uvjeta i borbe protiv zlouporabe radničkih prava, ne postoji ujednačena kontrolna norma za inspekcije rada. Štoviše, u pogledu sezonskih radnika i posebice državljana trećih zemalja postoje brojni navodi o dvostrukim mjerilima u različitim državama članicama. ELA je u procesu razvoja zajedničkog predloška za inspekcije koji bi trebao biti završen do kraja 2020. ili početkom 2021. i kojim se moraju riješiti prethodno navedena pitanja.

Nadalje je važno naglasiti činjenicu da su države članice koje temeljem načela supsidijarnosti imaju glavne kompetencije uglavnom nesklone djelovati kad je riječ o sporovima u okviru radnog prava između poslodavaca i mobilnih radnika.

Od ELA-e se očekuje omogućivanje zajedničkih inspekcija – praktična iskustva s pilot-planovima o zajedničkim inspekcijama istaknula su nedostatke trenutačne prekogranične provedbe i zajedničkih aktivnosti za pomoć. Uredbom ELA-e pitanja se rješavaju djelomično. Osiguravaju se dokazi dobiveni razmjenom informacija, međusobnom pomoći i zajedničkim upitima koje trebaju potvrditi uključene države članice. Međutim, izostali su odobravanje i legitimizacija na razini cijelog EU-a.

ELA nacionalnim tijelima za sukladnost daje pravo na provođenje prekograničnih mjera i sudjelovanje u njima te osnivanje timova. Međutim, osim toga, ovlaštenje za zajedničko djelovanje nije prošireno. Ne postoji ovlaštenje na razini EU-a koje je usporedivo s kompetencijama za provedbu zajedničkih mjera ostalih tijela EU-a (na primjer, ovlasti za obavljanje inspekcije ili mogućnosti pokretanja koordiniranih akcija u području antitrustovskog prava ili zaštite potrošača).

5. Kad je riječ o poslovnom okruženju, a osobito MSP-ovima, nedostatak ujednačenih postupaka koji se odnose na mobilni rad i pružanje usluga razlog je za ozbiljnu zabrinutost, jednako kao i trajni problem priznavanja stručnih kvalifikacija, ondje gdje je napredak nužan, na primjer kod IT stručnjaka za kojima postoji velika potražnja u cijeloj Europi. Europska poslovna zajednica očekuje da ELA osigura smjernice za snažniju suradnju u pogledu nacionalnih administrativnih postupaka, digitalnih platformi i omogućivanja mobilnosti radne snage. Europski socijalni partneri posebno pozivaju na uspostavljanje službe za korisnike namijenjene mobilnim radnicima, samozaposlenim osobama i poslodavcima.

II. Nakon izbijanja pandemije bolesti COVID-19 opseg izvješća značajno se proširio te obuhvaća brojna pitanja koja su istaknuli sindikati, organizacije poslodavaca i stručne organizacije i koja su sistematizirana u komunikacijama Komisije i rezolucijama Parlamenta:

1. Pandemijom bolesti COVID-19 naglašavaju se izazovni radni uvjeti stotina tisuća prekograničnih, graničnih, upućenih i sezonskih radnika u EU-u. Pokazalo se da su te posebno ranjive skupine radnika ključne za sam opstanak zdravstvenih sustava, prehrambenih lanaca, prijevoza i gospodarstva Unije. Sezonski radnici presudna su radna snaga za poljoprivredna

gospodarstva u Njemačkoj, Francuskoj i drugim državama članicama. Oni su ti koji osiguravaju sigurnost hrane u cijeloj Europi, no često im se uskraćuju njihova prava. Radnici u prometu su, uz preuzimanje značajnog rizika za svoje zdravlje i zdravlje svojih obitelji, zajamčili postojanost lanaca opskrbe u Uniji, a zdravstveni radnici migranti ili upućeni zdravstveni radnici osigurali su dragocjene kapacitete u borbi protiv pandemije u najsnažnije pogodenim državama i regijama.

Pandemija bolesti COVID-19 otkrila je i privukla pozornost javnosti na loše radne uvjete radnika u klaonicama u Nizozemskoj i Francuskoj te zdravstvenih radnika iz Rumunjske i Bugarske koji su kao podugovaratelji radili u Austriji. Brojnim sezonskim radnicima uskraćen je pristup njihovim radnim mjestima; drugi su ostali izolirani u stranim zemljama bez socijalnog osiguranja i sredstava za život, dok su mnogi pozitivni na koronavirus deportirani, a u svojoj matičnoj zemlji nisu imali zdravstveno osiguranje.

Iako je osjetljivi položaj nekih od 1,9 milijuna upućenih i 1,5 milijuna prekograničnih radnika u Europi pitanje koje je prisutno već duže vrijeme, kriza prouzročena pandemijom bolesti COVID-19 još više ističe te akutne probleme. Članovi Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (EMPL) naglasili su da se u skladu s pravom Unije, prava mobilnih i upućenih radnika moraju jamčiti i zaštititi na isti način kao i prava domaćih radnika. Pozvali su države članice da ubrzaju inspekcije rada, prema potrebi zajedno s ELA-om, te da u cijelosti provode zakonodavstvo Unije kojim se reguliraju različiti aspekti mobilnosti, uključujući slobodno kretanje, upućivanje radnika i koordinaciju socijalne sigurnosti.

2. Uspostavljanje koordiniranog sustava socijalne sigurnosti ne smije se više odlagati

Članovi odbora EMPL-a naglasili su i to da bi se digitalizacijom postupaka i primjena moglo pomoći u koordinaciji različitih sustava socijalne sigurnosti nacionalnih tijela kako bi se osigurala socijalna zaštita svih zaposlenika u EU-u.

Pregovarački tim Parlamenta za reviziju zakonodavstva Unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti pozvao je i sve dionike na hitno pronalaženje uravnoteženog rješenja, kao glavnog prioriteta u području socijalne zaštite.

Neki su zastupnici istaknuli odgovornost agencija koje angažiraju mobilne radnike i pitali jesu li potrebne strože mjere kako bi se mobilni radnici bolje zaštitili i kako bi se izbjegle situacije u kojima oni gubitkom posla gube i svoje domove. Drugi su naveli da je stvarno slobodno kretanje moguće samo ako je radno mjesto sigurno.

Iako su mnoge države članice potpisale bilateralne sporazume kojima se uređuju novi izazovi s kojima se suočava koordinacija sustava socijalne sigurnosti, i dalje ne postoje ujednačeni pristup ni relevantna rješenja za one radnike koji nisu obuhvaćeni spomenutim bilateralnim sporazumima.

3. Komisija je objavila smjernice kojima se osigurava da mobilni radnici u EU-u koji pripadaju skupini kritičnog osoblja u borbi protiv pandemije bolesti COVID-19 mogu stići do svojeg radnog mjesta. Poljoprivredno-prehrambeni sektor ključni je sektor obuhvaćen tim smjernicama, osobito u pogledu sezonskih radnika.

ELA jamči da se pravila Unije o mobilnosti radne snage i koordinaciji socijalne sigurnosti

provode na pravedan i učinkovit način. Predsjednica odbora EMPL-a, Lucia Ďuriš Nicholsonová, u svojem je dopisu od 5. svibnja 2020. upućenom ELA-i izrazila duboku zabrinutost zbog osjetljive situacije kritičnog osoblja tijekom pandemije bolesti COVID-19.

Osobito u kontekstu aktualne pandemije, promicanje mobilnosti radne snage unutar EU-a kao dodatnog mehanizma prilagodbe/stabilizacije, koji omogućuju sloboda kretanja radnika (članak 45. UFEU-a) i sloboda pružanja usluga (članak 56. UFEU-a), bit će važan instrument potpore prilagodbi „asimetričnim šokovima” u EU-u.

Naposljetku, upućivanje radnika unutar EU-a može s jedne strane smanjiti stope nezaposlenosti u državama članicama suočenima s gospodarskim šokom, a s druge povećati prihode kućanstava pa čak i prihode od oporezivanja rada. Sve su to važne značajke koje u slučaju migracije radne snage nisu toliko uobičajene.

11.1.2021.

MIŠLJENJE ODBORA ZA UNUTARNJE TRŽIŠTE I ZAŠTITU POTROŠAČA

upućeno Odboru za zapošljavanje i socijalna pitanja

o utjecaju pravila EU-a na slobodno kretanje radnika i usluga: mobilnost radne snage unutar EU-a kao sredstvo za usklađivanje potreba i vještina na tržištu rada
(2020/2007(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Morten Løkkegaard

(*) Pridruženi odbor – članak 57. Poslovnika

PRIJEDLOZI

Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača poziva Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja da kao nadležni odbor u svoj prijedlog Rezolucije uključi sljedeće prijedloge:

- A. budući da su Direktivom o uslugama, Direktivom o stručnim kvalifikacijama i Direktivom o ispitivanju proporcionalnosti utvrđene odredbe kojima se osigurava pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta te istodobno jamči visoka razina zaštite radnika i potrošača;
- B. budući da se Direktivom o stručnim kvalifikacijama, olakšavanjem mobilnosti radne snage unutar EU-a, izričito nastoji stručnjacima omogućiti da rade ili imaju poslovni nastan bilo gdje u Uniji te radnicima određenih struka olakšati pronalaženje zaposlenja u drugoj državi članici, dok je cilj Direktive o uslugama ostvariti slobodno kretanje usluga; budući da se potencijal jedinstvenog tržišta može dodatno poboljšati uklanjanjem neopravdanih prepreka slobodnom kretanju usluga i radnika; budući da je slobodno kretanje radnika jedno od temeljnih načela Europske unije, da na njega svi građani imaju pravo te da je ključno za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta; budući da mobilnost radne snage mora biti slobodna, pravedna te se treba temeljiti na čvrstim pravima;
- C. budući da je uzajamno priznavanje vještina i kvalifikacija ključno za potporu mobilnosti, cjeloživotnog učenja i mogućnosti za razvoj karijere za sve u EU-u, uključujući osobe s invaliditetom, čime se doprinosi slobodnom kretanju radnika i usluga te pravilnom funkcioniranju jedinstvenog tržišta; budući da europska strukovna iskaznica poboljšava sigurnu profesionalnu mobilnost i da se njome stvara okvir za jednostavnije, brže i transparentnije priznavanje kvalifikacija;
- D. budući da je Komisija kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 donijela Smjernice o ostvarivanju slobodnog kretanja radnika u kojima su utvrđena načela integriranog pristupa učinkovitom upravljanju unutarnjim granicama kako bi se zaštitilo javno zdravlje i očuvala cjelovitost unutarnjeg tržišta, te budući da je Vijeće usvojilo preporuku o

koordiniranom pristupu ograničenjima slobodnog kretanja, čiji je cilj povećanje transparentnosti i predvidivosti slobodnog kretanja diljem EU-a za građane i poduzeća;

- E. budući da je gospodarska kriza prouzročena pandemijom bolesti COVID-19 nezapamćena; budući da bi se gospodarski oporavak mogao olakšati oslobađanjem punog potencijala jedinstvenog tržišta poboljšavanjem slobodnog kretanja radnika i usluga te potpunim iskorištavanjem uzajamnog priznavanja stručnih kvalifikacija i slobode pružanja usluga u skladu s Direktivom o uslugama;
 - F. budući da različiti regulatorni odabiri na europskoj i nacionalnoj razini, nepotpuno i neodgovarajuće prenošenje i provedba postojećeg zakonodavstva te neopravdane prepreke prouzročuju nedostatke u provedbi i utječu na slobodno kretanje radnika i usluga;
 - G. budući da jedinstveno tržište s visokim socijalnim i ekološkim standardima, kvalitetnim uslugama i poštenim tržišnim natjecanjem služi interesima svih dionika;
 - H. budući da gospodarski oporavak od krize prouzročene pandemijom bolesti COVID-19 mora biti u skladu sa smjernicama utvrđenima u europskom zelenom planu;
1. ističe da u vrijeme trenutačne zdravstvene krize slobodno kretanje radnika u području zdravstvenih usluga potvrđuje koristi Direktive o stručnim kvalifikacijama, posebno kada se uzmu u obzir njezini dijelovi povezani s digitalizacijom i dokazana učinkovitost u olakšavanju mobilnosti radne snage¹; nadalje ističe da se postaje zakonodavstvo o radnim uvjetima, pristupu socijalnim pravima, zdravlju i sigurnosti, osobito za sezonske i prekogranične radnike, mora poštovati radi osiguravanja jednakog postupanja kada radnici ostvaruju svoja prava na slobodno kretanje; podsjeća da je cilj Direktive o stručnim kvalifikacijama olakšati stručnjacima da pružaju svoje usluge diljem Europe, istodobno jamčeći zaštitu potrošača, javno zdravlje i sigurnost, što je posebno važno tijekom krize prouzročene pandemijom;
 2. ističe važnost slobodnog i sigurnog kretanja radnika i usluga u prevladavanju recesije i povećanih stopa nezaposlenosti izazvanih pandemijom bolesti COVID-19; ponavlja da je daljnje uklanjanje neopravdanih prepreka na jedinstvenom tržištu neophodno da bi se u potpunosti iskoristio njegov potencijal, uz očuvanje visoke razine zaštite potrošača; žali zbog toga što Plan oporavka koji je predložila Komisija nije dovoljno ambiciozan u pogledu kretanja radnika i usluga te što se u njemu ne prepoznaje u potpunosti njegova važnost kao instrumenta za gospodarski oporavak;
 3. naglašava da su neke odluke određenih država članica o ograničenju putovanja zbog bolesti COVID-19 izazvale nesigurnost i za potrošače i za poduzeća, a osobito za prekogranične radnike; stoga poziva Komisiju i države članice da dodatno usklade te mјere radi očuvanja načela jedinstvenog tržišta i da budu pripremljene u slučaju budućih valova kako bi se zaštitili poduzeća i potrošači te sigurna mobilnost radnika; poziva Komisiju da prikupi i na sveobuhvatan način predstavi sve relevantne informacije, uključujući obveze i ograničenja u pogledu zdravlja i sigurnosti u

¹Koumenta, M. i Pagliero, M., „Measuring Prevalence and Labour Market Impacts of Occupational Regulation in the EU”, 2016., str. 88.

državama članicama;

4. ističe da se tamo gdje je to moguće mora osigurati mobilnost stručnjaka; nadalje, naglašava potrebu za uklanjanjem neopravdanih prepreka pružanju prekograničnih usluga zdravstvene skrbi uz priznavanje posebne naravi zdravstvenih usluga i osiguravanje visoke razine zdravstvene zaštite za sve građane EU-a; ističe vrijednost bolje provedbe postojećih pravila, koordinacije i promicanja najboljih praksi među državama članicama te prekogranične mobilnosti zdravstvenih djelatnika;
5. napominje da radnici imaju mogućnost slobodnog kretanja diljem Unije; poziva, međutim, države članice da u potpunosti provedu i bolje primjenjuju postojeće zakonodavstvo, kao što je nedavno revidirana Direktiva o upućivanju radnika 2018/957/EU, kako bi se poduprla pravna jasnoća, smanjile neopravdane prepreke za prekogranične pružatelje usluga i zajamčila slobodna mobilnost radnika i učinkovita zaštita njihovih prava unutar EU-a, u korist radnika, građana i gospodarstva EU-a u cjelini;
6. poziva na uvođenje europske strukovne iskaznice u skladu sa zakonodavstvom EU-a² kako bi se smanjilo administrativno opterećenje prilikom priznavanja i dodatno poboljšao sustav priznavanja kvalifikacija za odredene struke; uvida njezinu učinkovitost u poticanju mobilnosti stručnjaka diljem država članica³ te poziva Komisiju da ocijeni i proširi uporabu europske strukovne iskaznice na druge struke kako bi se omogućio brz i jednostavan način priznavanja kvalifikacija radnika u EU-u i uklonile neopravdane prepreke koje građanima uskraćuju mogućnost pronalaska radnog mesta, potrošačima mogućnost izbora te poduzetnicima mogućnosti na jedinstvenom tržištu;
7. izražava žaljenje zbog nedostatnog pristupa informacijama u pogledu mobilnosti usluga te ističe da se informacije dostupne samo na službenim nacionalnim internetskim stranicama često pružaju na samo nekoliko jezika i da su ograničenog opsega; ističe da bi pristup informacijama, kao što su nacionalni kolektivni ugovori, trebalo poboljšati, tamo gdje je to primjenjivo i relevantno; poziva relevantna europska i nacionalna tijela da poduzmu odgovarajuće korake u cilju izrade jedinstvenog predloška za službene nacionalne internetske stranice i da ih usklade s jedinstvenim digitalnim pristupnikom kako bi se poboljšao pristup relevantnim informacijama među različitim državama članicama;
8. podsjeća da regulirane struke čine do 22 % radne snage u EU-u i da obuhvaćaju mnoge ključne sektore, kao što su zdravstvene i socijalne usluge, poslovne usluge, građevinarstvo, mrežne usluge, promet, turizam, nekretnine, javne usluge i obrazovanje⁴;

² Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005., kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013.

³ Izvješće Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o provedbi određenih novih elemenata uvedenih Direktivom 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) (COM(2020)0191).

⁴ Rezolucija Europskog parlamenta od 18. siječnja 2018. o provedbi Direktive 2005/36/EZ u pogledu reguliranja

9. naglašava da, iako države članice imaju pravo regulirati određene struke za zaštitu javnih interesa, kao što su javna sigurnost, zaštita i zdravlje, ili zaštitu potrošača, radnika i okoliša, pri ostvarivanju tog prava moraju poštovati ograničenja načela nediskriminacije i proporcionalnosti, kako je izričito navedeno u Direktivi o ispitivanju proporcionalnosti; poziva Komisiju da državama članicama pruži strukturiranu pomoć i izda smjernice o načinu provedbe *ex ante* ocjena proporcionalnosti nove nacionalne regulacije usluga u skladu s Direktivom o ispitivanju proporcionalnosti;
10. poziva države članice da pojednostavite administrativne postupke radi lakšeg dobivanja elektroničkih dokumenata potrebnih za prekogranično pružanje usluga što prije;
11. podsjeća na usklađivanje koje je u nekoliko struka postignuto uzajamnim priznavanjem potaknutim Direktivom o stručnim kvalifikacijama; naglašava da bi države članice trebale ponovno razmotriti i koordinirati pravila o zahtjevima u pogledu počinjanja bavljenja određenom djelatnosti ili strukom i njihova obavljanja;
12. ističe da su, prema pregledu stanja jedinstvenog tržišta 2020. potrebna dodatna poboljšanja kako bi se osiguralo slobodno kretanje stručnjaka, posebno u pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija;
13. podsjeća da načela Direktive o uslugama i Direktive o stručnim kvalifikacijama olakšavaju slobodno kretanje usluga; smatra da bi neprestano ažuriranje Priloga V. Direktivi o stručnim kvalifikacijama, u kojemu su navedene sve kvalifikacije koje su u skladu s minimalnim zahtjevima, moglo dodatno koristiti stručnjacima u EU-u; poziva države članice da prošire uzajamno priznavanje na više razina obrazovanja i ospozobljavanja, a da se pritom ne snize nacionalni zahtjevi u području obrazovanja, te da što prije poboljšaju ili uvedu potrebne postupke; poziva Komisiju da ojača suradnju s državama članicama i pojača napore u provedbi u pogledu zakonodavstva o slobodnom kretanju radnika te u pogledu zaštite njihova zdravlja i sigurnosti, u skladu s europskim stupom socijalnih prava;
14. potiče Komisiju na suradnju s državama članicama kako bi se osigurala potpuna provedba i primjena postojećih pravila; potiče Komisiju i države članice da skrate postupak podnošenja pritužbi kako bi se osigurala brza obrada relevantnih pitanja iz perspektive krajnjeg korisnika i njihovo učinkovito rješavanje; poziva na ocjenu alternativnih mehanizama rješavanja te primjenu postupaka zbog povrede prava u skladu s člankom 258. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) bez nepotrebnog odlaganja kad god se utvrde kršenja relevantnog zakonodavstva ili nerazmjerne i neopravdana opterećenja; poziva Komisiju da redovito prati administrativne prepreke na unutarnjem tržištu i prema potrebi izda preporuke državama članicama o njihovu uklanjanju; podržava Komisiju u dugoročni akcijski plan za bolju provedbu i osiguravanje primjene pravila jedinstvenog tržišta; poziva Komisiju i države članice da namijene dodatna sredstva za poboljšanje funkcioniranja sustava SOLVIT kao instrumenta za brzo rješavanje administrativnih problema na jedinstvenom tržištu; poziva Komisiju da poveća potporu državama članicama u prenošenju zakonodavstva EU-a kako bi se osiguralo ispravno i usklađeno tumačenje te prima na znanje namjeru Komisije da stvoriti alat za prijavljivanje prepreka na jedinstvenom tržištu u okviru jedinstvenog digitalnog pristupnika, čime se građanima i poduzećima

i potrebe za reformom profesionalnih usluga, SL C 458, 19.12.2018., str. 70.

omogućuje da anonimno prijave sve regulatorne prepreke s kojima se susreću pri ostvarivanju svojih prava na unutarnjem tržištu⁵;

15. poziva Komisiju da, prema potrebi, poboljša jedinstvene kontaktne točke i jedinstveni digitalni pristupnik te da pruži smjernice kako bi se državama članicama pomoglo u pojednostavljanju postupaka, posebno za MSP-ove, kako je određeno u Direktivi o uslugama; poziva države članice da zajamče poštovanje zahtjeva za dostupnost informacija i internetskih postupaka za učinkovitu upotrebu tih alata kako bi se radnicima, potrošačima i poduzećima pružile točne i lako dostupne informacije o njihovim pravima i obvezama povezanim sa slobodnim kretanjem unutar jedinstvenog tržišta, pri čemu posebnu pozornost treba posvetiti osjetljivim skupinama kao što su osobe s invaliditetom; podsjeća da je potrebno ubrzati modernizaciju javne uprave kako bi mogla digitalnim putem komunicirati s građanima i poduzećima; naglašava važnost digitalizacije zbog sve veće mobilnosti radne snage i usluga; smatra da će se digitalnim alatima namijenjenima olakšavanju mobilnosti radne snage i usluga, kao i razmjeni informacija među različitim sustavima socijalne sigurnosti, kao što je digitalni obrazac prijenosnog dokumenta A1, poboljšati zaštitu radnika, smanjiti administrativno opterećenje i poboljšati suradnja i provedba među državama članicama;
16. poziva Komisiju i države članice da osiguraju da relevantna tijela nadležne države članice učinkovito koordiniraju sve relevantne postupke za pristup tržištu usluga i da se pružatelji usluga propisno informiraju kako bi se zajamčila usklađenost s mjerodavnim nacionalnim pravilima, uključujući proporcionalne uvjete zapošljavanja koje države članice primjenjuju u skladu s pravom Unije; stoga poziva na veće promicanje, primjenu i provedbu Europskog kvalifikacijskog okvira kako bi se zajamčio instrument priznavanja koji će biti u širokoj upotrebi diljem Europske unije;
17. smatra da je potrebno dodatno razviti Informacijski sustav unutarnjeg tržišta (IMI) širenjem dostupnih funkcija kako bi se olakšao rad nacionalnih tijela; stoga traži od Komisije da uspostavi odgovarajuće strukture potpore u području osposobljavanja i tehničke pomoći kako bi se mogle ostvariti sve prednosti sustava u pogledu učinkovitosti.

⁵ Komunikacija Komisije od 10. ožujka 2020. naslovljena „Dugoročni akcijski plan za bolju provedbu i osiguravanje primjene pravila jedinstvenog tržišta” (COM(2020)0094).

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	11.1.2021.	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	37 4 3
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Alex Agius Saliba, Andrus Ansip, Pablo Arias Echeverría, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Hynek Blaško, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoş, Markus Buchheit, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, David Cormand, Carlo Fidanza, Alexandra Geese, Sandro Gozi, Maria Grapini, Svenja Hahn, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Kateřina Konečná, Andrey Kovatchev, Jean-Lin Lacapelle, Morten Løkkegaard, Adriana Maldonado López, Antonius Manders, Beata Mazurek, Leszek Miller, Dan-Ştefan Motreanu, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Šefanec, Róza Thun und Hohenstein, Kim Van Sparrentak, Marion Walsmann, Marco Zullo	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Marc Angel, Krzysztof Hetman, Sándor Rónai	

KONAČNO POIMENIČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

37	+
EPP	Pablo Arias Echeverría, Deirdre Clune, Krzysztof Hetman, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Antonius Manders, Dan-Ştefan Motreanu, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Marion Walsmann
S&D	Alex Agius Saliba, Marc Angel, Brando Benifei, Biljana Borzan, Maria Grapini, Adriana Maldonado López, Leszek Miller, Sándor Rónai, Christel Schaldemose
RENEW EUROPE	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoş, Dita Charanzová, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Morten Løkkegaard
ZELENI/ESS	Anna Cavazzini, David Cormand, Alexandra Geese, Kim Van Sparrentak
ECR	Adam Bielan, Carlo Fidanza, Eugen Jurzyca, Beata Mazurek
Nezavisni zastupnici	Miroslav Radačovský, Marco Zullo

4	-
ID	Virginie Joron, Jean-Lin Lacapelle
GUE/NGL	Kateřina Konečná, Anne-Sophie Pelletier

3	0
ID	Alessandra Basso, Hynek Blaško, Markus Buchheit

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

7.12.2020.

MIŠLJENJE ODBORA ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ

upućeno Odboru za zapošljavanje i socijalna pitanja

o utjecaju pravila EU-a na slobodno kretanje radnika i usluga: mobilnost radne snage unutar EU-a kao sredstvo za usklađivanje potreba i vještina na tržištu rada
(2020/2007(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Ruža Tomašić

PRIJEDLOZI

Odbor za poljoprivrednu i ruralni razvoj poziva Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir članak 45. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU);
- uzimajući u obzir Godišnje izvješće Komisije o mobilnosti radne snage unutar EU-a za 2018.;
- uzimajući u obzir Direktivu 2014/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajamčenih radnicima u kontekstu slobode kretanja radnika¹;
- uzimajući u obzir Izvješće Komisije Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru od 4. prosinca 2018. o provedbi Direktive 2014/54/EU o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajamčenih radnicima u kontekstu slobode kretanja radnika (COM(2018)0789);
- uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 6/2018. naslovljeno „Slobodno kretanje radnika – temeljna je sloboda zajamčena, ali boljim usmjeravanjem financijskih sredstava EU-a doprinijelo bi se mobilnosti radnika”;
- uzimajući u obzir objavu Uredbe (EU) 2019/1149 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o osnivanju Europskog nadzornog tijela za rad² u Službenom listu od 11. srpnja 2019. i njezino stupanje na snagu 31. srpnja 2019.;
- uzimajući u obzir studiju naslovljenu „Zapošljavanje u sektoru poljoprivrede u EU-u: aktualni izazovi i izgledi za budućnost” koju je u listopadu 2019. objavila Glavna uprava za unutarnju politiku³;

¹ SL L 128, 30.4.2014., str. 8.

² SL L 186, 11.7.2019., str. 21.

³ Studija „Zapošljavanje u sektoru poljoprivrede u EU-u: aktualni izazovi i izgledi za budućnost”, Europski parlament, Glavna uprava za unutarnju politiku, Resorni odjel za strukturnu i kohezijsku politiku, listopad 2019.

- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 23. ožujka 2020. o uvođenju zelenih traka u okviru mjera upravljanja granicama radi zaštite zdravlja i dostupnosti robe i osnovnih usluga (C(2020)1897);
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. lipnja 2020. o europskoj zaštiti prekograničnih i sezonskih radnika u kontekstu krize prouzročene bolešću COVID-19⁴;
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 30. ožujka 2020. naslovljenu „Smjernice o ostvarivanju slobodnog kretanja radnika tijekom pandemije bolesti COVID-19“ (C(2020)2051);
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 16. srpnja 2020. naslovljenu „Smjernice o sezonskim radnicima u EU-u u kontekstu pandemije bolesti COVID-19“ (C(2020)4813);
- A. budući da je načelo slobodnog kretanja radnika utvrđeno u članku 45. UFEU-a;
- B. budući da mobilnost radne snage ne bi trebala biti samo slobodna nego i pravedna; budući da je člankom 45. stavkom 2. UFEU-a utvrđeno načelo jednakog postupanja, kojim se zabranjuje svaka diskriminacija na temelju državljanstva među radnicima iz država članica u pogledu zapošljavanja, primitaka od rada i ostalih uvjeta rada i zapošljavanja; budući da se to načelo jednako primjenjuje na prekogranične i sezonske radnike, kojima se mora zajamčiti jednak postupanje kao prema radnicima koji su državljeni države članice domaćina u skladu sa zakonodavstvom EU-a, bilo da je riječ o jednakim pravima, jednakim uvjetima rada ili jednakoj zaštiti;
- C. budući da se u članku 153. stavku 5. UFEU-a jasno navodi da je određivanje minimalnih plaća u nacionalnoj nadležnosti te da se EU-u zabranjuje izravno djelovanje na razini plaće;
- D. budući da je, prema statističkim podacima Eurostata o stanovništvu, 2017. u Europskoj uniji bilo 17 milijuna osoba koje su se preselile unutar 28 država članica EU-a, od čega je 12,4 milijuna bilo radno sposobno stanovništvo (zaposlene osobe ili one koje traže zaposlenje);
- E. budući da u poljoprivrednom sektoru postoji manjak radne snage; budući da je poljoprivredna djelatnost glavna okosnica gospodarske i socijalne strukture ruralnih područja;
- F. budući da se sezonski radnici smatraju neophodnim radnicima te da su tijekom ograničenja prouzročenih pandemijom bili izloženi zdravstvenim rizicima;
- G. budući da se procjenjuje da se u EU-u svake godine zaposli 800 000 do milijun sezonskih radnika, uglavnom u poljoprivredno-prehrabrenom sektoru, pri čemu je zbog sezonskih vruhunaca potrebno zaposliti velik broj radnika migranata kako bi se ispunili potrebe i zahtjevi tog sektora;
- H. budući da je pojava bolesti COVID-19 istaknula ključnu ulogu sezonskih radnika u

⁴ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0176.

jamčenju sigurnosti opskrbe hranom i neometanog funkcioniranja lanca opskrbe hranom te u stvaranju visokokvalitetnih radnih mesta u prehrambenoj i poljoprivrednoj industriji na vrhuncu javnozdravstvene krize;

- I. budući da su nacionalne restriktivne mjere i ograničenja slobodnog kretanja radnika uvedeni kao odgovor na bolest COVID-19 prouzročili poteškoće sezonskim radnicima da prijeđu unutarnje granice i stignu u zemlju odredišta, što je paraliziralo dio poljoprivrednog sektora;
- J. budući da je mobilnost radne snage posebno obuhvaćena Europskim socijalnim fondom (ESF) i Programom EU-a za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI) te budući da Revizorski sud napominje da „ta dva instrumenta imaju slične ciljeve, zbog čega postizanje njihove međusobne komplementarnosti predstavlja izazov” i da „Komisija nije upoznata s načinom na koji sve države članice upotrebljavaju ESF za potporu mobilnosti radne snage”;
- K. budući da izvoz u poljoprivrednom sektoru doprinosi postizanju ciljeva EU-a u pogledu rasta i zapošljavanja;
1. pozdravlja zakonodavni prijedlog Komisije iz ožujka 2018. o osnivanju Europskog nadzornog tijela za rad kako bi se osigurala pravedna, jednostavna i učinkovita provedba propisa EU-a o mobilnosti radne snage te kako bi se sprječila ograničenja takve mobilnosti na europskom unutarnjem tržištu, koja neke države članice primjenjuju s pomoću birokratskih prepreka ili dodatnih mjeru, čime se otežava pristup radu; međutim žali zbog toga što se očekuje da Europsko nadzorno tijelo za rad neće biti u potpunosti funkcionalno prije 2024.;
2. ističe da je slobodno kretanje radnika, a posebno sezonskih radnika, ključno za europsku poljoprivrednu industriju u odgovoru na periodične i sezonske vrhunce potražnje za radnom snagom u poljoprivrednom sektoru koje lokalna ponuda ne može ispuniti;
3. potiče Europsko nadzorno tijelo za rad da promiče mјere za reguliranje, izdavanje dozvola i nadzor agencija za zapošljavanje (uključujući one sa sjedištem u trećim zemljama) i da potiče udruženja poljoprivrednih poduzeća da usvoje mehanizme praćenja i uspostave zajedničke dostojanstvene radne standarde; primjećuje da bi ti zajednički dostojanstveni radni standardi trebali obuhvaćati i načelo jednak plaće za jednak rad koji se obavlja na istom radnom mjestu;
4. priznaje da neke nadležnosti za utvrđivanje takvih standarda ostaju na nacionalnoj razini te da EU stoga ne može intervenirati;
5. primjećuje da je u nekoliko država članica, kao što su Danska, Italija i Španjolska, posljednjih godina došlo do znatnog povećanja udjela radnika migranata u poljoprivredi;
6. ističe da je ograničenje kretanja uvedeno zbog krize prouzročene bolešću COVID-19 nerazmjerne negativno utjecalo na dostupnost sezonskih radnika za neophodan poljoprivredni rad i u cijelom lancu opskrbe hranom; u tom pogledu primjećuje važnost potpuno funkcionalnog unutarnjeg tržišta s jasnim smjernicama i ujednačenim

tumačenjem među državama članicama;

7. primjećuje da bi se potpuna i propisna provedba Direktive 2014/36/EU o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika trebala osigurati i nadzirati u državama članicama kako bi se osiguralo postizanje minimalnih standarda;
8. smatra da su hitno potrebni bolji pravni okviri i veća usredotočenost na provedbu i izvršenje radnog prava, među ostalim u pogledu prava iz radnog odnosa i socijalne sigurnosti, posebno kad je riječ o atipičnom radu i iskorištavanju radne snage, pri čemu su prekogranični i sezonski radnici posebno ranjiva skupina;
9. izražava zabrinutost zbog radnih, zdravstvenih, sigurnosnih i socijalnih uvjeta s kojima se suočavaju neki migranti i sezonski radnici te ističe važnost praćenja usklađenosti sa zakonodavstvom o zapošljavanju, borbe protiv neprijavljenog rada i praćenja poštovanja standarda socijalne skrbi i sigurnosti kojima se promiče socijalna i ekonomski integracija radnika migranata i sezonskih radnika;
10. sa zabrinutošću primjećuje nesigurne radne i životne uvjete kojima su često izloženi sezonski i prekogranični radnici te poziva države članice da im osiguraju jednak postupanje, socijalnu zaštitu i pristup zdravstvenoj skrbi;
11. poziva na brzu provedbu europskog stupa socijalnih prava, a posebno Direktive (EU) 2019/1152 o transparentnim i predvidivim radnim uvjetima, kako bi se, među ostalim, zajamčilo pravo na pravedno i jednak postupanje u pogledu radnih uvjeta, pristupa socijalnoj zaštiti i osposobljavanja radnika;
12. ističe da su ranjivi radnici, kao što su žene i migranti, posebno izloženi fizičkom i psihičkom nasilju; stoga poziva Komisiju i države članice da pojačaju mjere za sprječavanje, suzbijanje i kažnjavanje iskorištavanja i svih drugih oblika zlostavljanja;
13. primjećuje da je 10 milijuna ljudi, uz vlasnike zemljišta i njihove obitelji, zaposleno u europskom poljoprivrednom sektoru, što čini važan dio ruralnog stanovništva;
14. naglašava da je važno osigurati da ruralna područja imaju nužne osnovne javne usluge kako bi se omogućilo pravilno i trajno uključivanje žena u svaku radnu aktivnost na tim područjima; u tom pogledu naglašava da je ključno priznati rad žena u poljoprivrednom sektoru i pogotovo zajamčiti da supruge u poljoprivrednom sektoru imaju odgovarajući radni status koji im omogućuje pristup socijalnom osiguranju, osposobljavanju, rodiljnom dopustu i mirovini;
15. ističe da bi se boljim usmjeravanjem sredstava EU-a, kao što su ona u okviru Europskog socijalnog fonda te instrumenti programa za zapošljavanje i socijalne inovacije, poduprla mobilnost radnika, uključenost i povećano osposobljavanje u području zdravlja i sigurnosti te informiranost o njima, čime bi se omogućila bolja upotreba raspoloživih informacija te poboljšali prikupljanje i upotreba podataka o obrascima tokova mobilnosti radne snage i neravnoteže na tržištu rada; poziva na pružanje potpore za zaštitu radnika izloženih rizicima u poljoprivredno-prehrabrenom sektoru;
16. ističe da europski sezonski radnici u poljoprivredi često ne mogu dovoljno unaprijed

predvidjeti svoja kretanja ili dane koje će provesti u drugoj državi članici; ističe da su im stoga potrebna *ad hoc* pravila i brze kontrole kako bi se mogli slobodno kretati unutar Unije;

17. prima na znanje napredak koji su države članice postigle u zaštiti privremenih radnika na poljoprivrednim gospodarstvima; poziva na pokretanje kampanje za pružanje točnih informacija o položaju poljoprivrednih radnika; naglašava da države članice moraju poštovati prava radnika na poljoprivrednim gospodarstvima;
18. potiče Komisiju da osigura da se strategijom „od polja do stola” i trenutačnom revizijom zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) ostvare rezultati za poljoprivredne radnike u Europi, uključujući sezonske radnike, radnike migrante i druge mobilne radnike, tako da se uključi socijalna dimenzija u novi ZPP i tako da se financiranje odobrava pod uvjetom da su socijalni i radni zahtjevi i standardi ispunjeni kako bi se zaštitila prava, plaće, zdravlje i socijalna sigurnost svih radnika te odredbe o zaštiti okoliša te kako bi se promicalo jednako postupanje i zaštita okoliša;
19. smatra da obiteljski radnici u Europi i dalje predstavljaju veliku većinu radne snage u poljoprivredi te da su nedovoljna generacijska obnova i demografski trendovi najvažniji izazovi s kojima se suočava sektor poljoprivrede diljem EU-a, zbog čega je iz godine u godinu u tom sektoru sve manje poljoprivrednika te da bi se stoga poseban naglasak trebao staviti na promicanje i podupiranje novih i mladih poljoprivrednika; primjećuje da se situacija pogoršala zbog manjka profitabilnosti mnogih poljoprivrednih gospodarstava, zbog čega ta djelatnost nije privlačna mladima; stoga smatra da je potrebno podržati sljedeći naraštaj obiteljskih poljoprivrednika, kao i nove mlade poljoprivrednike, s obzirom na to da je ta potpora uključena u ZPP;
20. primjećuje da mjere ZPP-a usmjerenе na mlade poljoprivrednike doprinose očuvanju radnih mjeseta u poljoprivredi, i to podupiranjem nasljeđivanja poljoprivrednih gospodarstava i stvaranjem lokalnih radnih mjeseta kako u poljoprivredi tako i u njezinim sektorima duž lanca; ističe da mora i dalje biti privlačna, priznata i dobro plaćena djelatnost koja ima budućnost; stoga poziva Komisiju da pojača napore kako bi radna mjeseta u poljoprivrednom sektoru postala privlačna mlađim naraštajima;
21. međutim, žali zbog toga što je taj pozitivan trend i dalje vrlo ograničena učinka zbog mnogih drugih gospodarskih čimbenika koji utječu na zapošljavanje u poljoprivredi, kao što su pristup kreditima i zemljištu, kao i nedostatak planiranja nasljeđivanja i nedostatak poreznih poticaja;
22. prima na znanje postojanje izoliranih slučajeva ozbiljnih kršenja radnog prava na nekim poljoprivrednim gospodarstvima i poziva na poduzimanje mjera koje će poslužiti kao primjer u pogledu poštovanja prava poljoprivrednih radnika;
23. smatra da je nedostatak kvalificirane radne snage jedan od glavnih problema s kojim se suočavaju poljoprivredna gospodarstva u južnoj Europi; naglašava da je usklađivanje vještina i kvalifikacija s mogućnostima zapošljavanja u poljoprivrednom sektoru preduvjet za stvaranje konkurentnog tržišta rada u Europskoj uniji;
24. naglašava sve veću potrebu za kvalificiranim ljudima u poljoprivrednom sektoru zbog diversifikacije zadaća;

25. podsjeća na ključnu ulogu tehničkog i visokog poljoprivrednog obrazovanja u izgradnji europskog prostora obrazovanja i istraživanja;
26. naglašava važnost omogućivanja pristupa europskom programu mobilnosti ERASMUS+ budućim poljoprivrednim stručnjacima kako bi im se omogućilo stjecanje novih znanja i vještina te istodobno zajamčilo priznavanje kvalifikacija na europskoj razini;
27. smatra da ciljana potpora za trostruku suradnju u poljoprivrednom sektoru, zajedno s istraživanjem i poduzetništvom, može donijeti značajne rezultate;
28. poziva države članice da osposobljavanje u poljoprivrednom sektoru usklade s potrebama tržišta rada u tom sektoru i da promiču cjeloživotno učenje kako bi se riješio problem manjka radne snage;
29. ističe da je potrebno zajamčiti poljoprivredno-prehrambene opskrbne lance i sigurnost opskrbe hranom, posebno tijekom trenutačne krize prouzročene bolešću COVID-19; napominje da su sezonski radnici ključni za neometano i pravilno funkcioniranje poljoprivrednih sektora, posebno u sektoru voća, povrća i vina; ističe da je ključno zaštiti i jamčiti prava, zdravlje i sigurnost radnika u poljoprivredno-prehrambenom sektoru, posebno tijekom aktualne krize prouzročene bolešću COVID-19;
30. smatra da sezonski radnici imaju važnu ulogu u poljoprivrednom sektoru te je stoga iznimno važno zaštiti njihova prava u području radnih uvjeta, osigurati istu razinu zaštite koja se primjenjuje na domaće radnike i zajamčiti im pravo na socijalnu sigurnost koju pruža država članica zaposlenja u skladu s načelom *lex loci laboris*;
31. smatra da je jedan od glavnih uzroka problema generacijske obnove i poteškoća u očuvanju privlačnosti poljoprivrede potpuni i dugotrajni nedostatak pravednih naknada, što je izravno povezano sa zakonima europskog i međunarodnog tržišta;
32. ističe da zbog manjka radne snage poljoprivrednici i proizvođači hrane u EU-u sve više ovise o sezonskoj radnoj snazi i nadničarima, pri čemu velik dio sezonske poljoprivredne radne snage EU-a uglavnom dolazi iz gospodarski osjetljivih društvenih skupina iz srednje i istočne Europe;
33. izražava žaljenje zbog toga što je COVID-19 povećao rizike za sigurnost i zdravlje sezonskih radnika na radu, što je dovelo do daljnog širenja zaraze i klastera bolesti; u tom pogledu potiče države članice da u potpunosti iskoriste nedavno donesene smjernice o sezonskim radnicima u EU-u u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 kako bi bolje zajamčile njihova prava, zdravlje i sigurnost;
34. ističe da su tehnološke inovacije, umjetna inteligencija i digitalne tehnologije pokretači strukturnih promjena na poljoprivrednim gospodarstvima i tržištu rada u poljoprivredi te da mnoga gospodarstva diljem Europe moraju imati odgovarajuću potporu u prelasku na tehnološke inovacije s pomoću osposobljavanja stručnjaka u poljoprivrednom sektoru, posebno kada je riječ o informatičkom osposobljavanju; primjećuje da poljoprivredni stručnjaci nisu dovoljno pripremljeni za uvođenje tehnoloških inovacija zbog niske razine poljoprivrednog osposobljavanja svojih upravitelja, koja se znatno razlikuje među državama članicama, te zbog nedostatka sveobuhvatne politike u pojedinačnim

državama članicama za digitalizaciju i uvođenje novih tehnologija u poljoprivredni sektor; ustraje u tome da savjetodavne službe za poljoprivredna gospodarstva moraju imati važnu ulogu u pružanju tehnoloških i znanstvenih informacija poljoprivrednicima i povećanju pristupa inovacijama;

35. primjećuje da trenutačni trend prema poljoprivrednom sektoru usmjerenom na tehnologiju ima potencijal za povećanje troškova rada jer će za poljoprivredu biti potrebna visokokvalificirana radna snaga;
36. ističe da će svi radnici u tom sektoru morati imati veću razinu osposobljavanja, obrazovanja i usavršavanja kako bi se odgovorilo na izazov koji sa sobom donosi povećana upotreba tehnoloških inovacija i modernizacija te napominje da bi se to povećanje osposobljavanja trebalo planirati u bliskoj suradnji sa socijalnim partnerima na tržištu rada;
37. naglašava potrebu za pružanjem potpore i savjeta u pogledu održivosti i digitalizacije; smatra da se prednost mora dati pružanju osnovnih digitalnih vještina svim ljudima povezanimi s poljoprivrednim aktivnostima, uključujući informacije o njihovim pravima i obvezama u okviru digitalizacije;
38. stoga poziva na promicanje digitalnog osposobljavanja i usavršavanja, kao i na pružanje potpore i savjeta radnicima i poslodavcima u poljoprivrednom sektoru;
39. napominje da dinamični val digitalne tranzicije koji je nastao nakon izazova iz 2020., može, bude li popraćen koordiniranim ulaganjima privatnog i javnog sektora, znatno doprinijeti rješavanju problema depopulacije ruralnih područja;
40. smatra da je za stvaranje kvalitetnih radnih mesta ključno da poljoprivredna gospodarstva budu profitabilna i da ne prodaju po cijenama nižima od troškova proizvodnje;
41. smatra da se određenim regionalnim programima potpore za radnike s nepunim radnim vremenom potiču neformalna ekonomija i neformalno zapošljavanje;
42. podsjeća na to da su očuvanje radnih mesta u poljoprivredi i odgovarajuća profitabilnost poljoprivrednih gospodarstava ključni za održavanje ruralne ekonomije na životu i za planiranje uporabe zemljišta te su stoga iznimno važna s obzirom na to da brojna druga radna mesta u tom sektoru proizlaze iz njih, što ukazuje na hitnu potrebu za mjerama koje nadilaze reformu ZPP-a;
43. ističe potencijal za stvaranje radnih mesta u sektoru agroturizma, koji bi se u tom pogledu trebao promicati;
44. podsjeća na to da očuvanje radnih mesta u poljoprivredi ima ključnu ulogu u očuvanju života i gospodarstava u ruralnim, planinskim i najudaljenijim regijama te je stoga od velike važnosti;
45. naglašava potrebu za olakšavanjem mobilnosti sezonskih radnika, posebno u pograničnim regijama, jer su ti radnici ključni za održivost europskih poljoprivrednih gospodarstava, kako je pokazala kriza prouzročena bolešću COVID-19;

46. naglašava da je ključno boriti se protiv nepoštenog tržišnog natjecanja unutar EU-a kojim se narušava neometano funkcioniranje jedinstvenog tržišta; u tom pogledu naglašava važnost uloge Europskog nadzornog tijela za rad u borbi protiv prijevara i drugih nepravilnosti;
47. smatra da EU ne bi trebao donositi zakonodavstvo o minimalnim plaćama u EU-u jer je to u nadležnosti država članica;
48. naglašava da EU u svojoj trgovinskoj politici mora osigurati da ne postoji nepošteno tržišno natjecanje iz trećih zemalja tako što će zajamčiti da su proizvodi koji ulaze u EU u skladu s radnim uvjetima i standardima EU-a;
49. smatra da bi se europska potpora trebala dodjeljivati samo korisnicima koji se pridržavaju socijalnih normi i ne podržavaju nezakonite, neregulirane i/ili neprijavljene radne prakse, kako za privremene tako i za stalne radnike;
50. sa žaljenjem primjećuje zaraze bolešću COVID-19 na poljoprivrednim gospodarstvima koja masovno angažiraju upućene radnike;

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	1.12.2020.	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	42 1 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Benoît Biteau, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémie Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Cristian Ghinea, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Chris MacManus, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Juozas Olekas, Pina Picierno, Maxette Pirbakas, Bronis Ropé, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema članku 209. stavku 7.	Petros Kokkalis, Ruža Tomašić	

KONAČNO POIMENIČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

42	+
ECR	Mazaly AGUILAR, Krzysztof JURGIEL, Ruža TOMAŠIĆ, Veronika VRECIONOVÁ
GUE/NGL	Luke Ming FLANAGAN, Petros KOKKALIS, Chris MACMANUS
ID	Ivan DAVID, Gilles LEBRETON, Maxette PIRBAKAS
EPP	Álvaro AMARO, Daniel BUDA, Salvatore DE MEO, Herbert DORFMANN, Jarosław KALINOWSKI, Norbert LINS, Marlene MORTLER, Anne SANDER, Petri SARVAMAA, Simone SCHMIEDTBAUER, Annie SCHREIJER-PIERIK, Juan Ignacio ZOIDO ÁLVAREZ
Renew Europe	Atidzhe ALIEVA-VELI, Asger CHRISTENSEN, Jérémie DECERLE, Cristian GHINEA, Martin HLAVÁČEK, Elsi KATAINEN, Ulrike MÜLLER
S&D	Clara AGUILERA, Attila ARA-KOVÁCS, Carmen AVRAM, Adrian-Dragoș BENEÀ, Isabel CARVALHAIS, Paolo DE CASTRO, Juozas OLEKAS, Pina PICIERNO
Zeleni/ESS	Benoît BITEAU, Francisco GUERREIRO, Martin HÄUSLING, Bronis ROPÉ, Sarah WIENER

1	-
Nezavisni zastupnik	Dino GIARRUSSO

2	0
ID	Mara BIZZOTTO, Angelo CIOCCA

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	25.3.2021.
Rezultat konačnog glasovanja	+ : 40 - : 4 0 : 8
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Atidzhe Alieva-Veli, Abir Al-Sahlani, Marc Angel, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, David Casa, Margarita de la Pisa Carrión, Özlem Demirel, Klára Dobrev, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Rosa Estaràs Ferragut, Nicolaus Fest, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Giné, France Jamet, Agnes Jongerius, Radan Kanev, Stelios Kympouropoulos, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoș Pîslaru, Manuel Pizarro, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Mounir Satouri, Monica Semedo, Beata Szydło, Eugen Tomac, Romana Tomc, Marie-Pierre Vedrenne, Nikolaj Villumsen, Marianne Vind, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tomáš Zdechovský
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Konstantinos Arvanitis, Marc Botenga, Johan Danielsson, Gheorghe Falcă, Sara Matthieu, Véronique Trillet-Lenoir

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

40	+
EPP	David Casa, Jarosław Duda, Rosa Estaràs Ferragut, Gheorghe Falcă, Lucas Fourlas, Cindy Franssen, Radan Kanev, Stelios Kympouropoulos, Miriam Lexmann, Dennis Radtke, Eugen Tomac, Romana Tomc, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský
Renew Europe	Sylvie Brunet, Jordi Cañas, Dragoș Pîslaru, Monica Semedo, Véronique Trillet-Lenoir, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Marc Angel, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Johan Danielsson, Klára Dobrev, Estrella Durá Ferrandis, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Manuel Pizarro, Marianne Vind
GUE/NGL	Konstantinos Arvanitis, Marc Botenga, Özlem Demirel, Nikolaj Villumsen
Zeleni/ESS	Katrin Langensiepen, Sara Matthieu, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri

4	-
ID	Dominique Bilde, Nicolaus Fest, France Jamet, Guido Reil

8	0
ECR	Lucia Ďuriš Nicholsonová, Margarita de la Pisa Carrión, Elżbieta Rafalska, Beata Szydło
ID	Elena Lizzi, Stefania Zambelli
Renew Europe	Atidzhe Alieva-Veli, Abir Al-Sahlani

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani